

Pierwszy etap TAT gotowy

s. 6

24 czerwca – Święto Wrocławia
Zobacz, co w programie

s. 10-11

Zaszczep dziecko na stadionie w pierwszy dzień wakacji

/ s. 3

Rowerem przez miasto – konsultacje z mieszkańcami

/ s. 5

Підготовчі класи для дітей іноземців

/ s. 18

Głos Prezydenta

UM WROCŁAWIA

Szanowni Państwo,

Święto Wrocławia, przypadające co roku 24 czerwca, to przede wszystkim okazja do podsumowania „roku życia miasta”. Roku, jak Państwo wiecie sami, trudnego i pełnego niepewności. A zarazem roku, który pokazał, że solidarność nie jest tylko elementem wrocławskiej historii, ale wciąż żywym sposobem budowania obywatelskiej wspólnoty. W trudnym czasie nie tylko umieliśmy się zjednoczyć, ale także myśleć o sobie nawzajem i nieść pomoc w potrzebie, także osobom bliżej nam nieznanym.

Nieustannie pamiętam o Białym Personelu, który każdego dnia walczył o życie i zdrowie mieszkańców naszego miasta, walczy o nie zresztą także dzisiaj, czy to w szpitalach, czy w punktach szczepień.

Myślę o wolontariuszach, zarówno tych zrzeszonych w organizacjach trzeciosektorowych, jak i tych, którzy spontanicznie włączali się w akcję szycia maseczek, zapopatrywali sąsiadów w potrzebne produkty, wspierali służby miejskie w dotarciu do potrzebujących. Jestem wdzięczny wrocławskim firmom, które w trudnym czasie zwracały się za pośrednictwem miasta z ofertą pomocy – także dla tych, którzy nieśli pomoc, choćby poprzez dostarczanie im ciepłych posiłków.

Pamiętam także o pracownikach urzędu i jednostek miejskich. Wrocławskie MPK, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Straż Miejska wraz z Centrum Zarządzania Kryzysowego, Centra Obsługi Mieszkańców i Urząd Miejski w ogóle, przestrzegając obowiązujących obostrzeń, pracują przez cały okres pandemii. Cieszę się, że w tym

pełnym wyzwaniach czasie miałem okazję pracować wśród takich ludzi.

Dziś, wierząc, że sytuacja zmierza w lepszą stronę, wracam z cotygodniowym apelem: dla dobra najbliższych, dla własnego bezpieczeństwa, ale także z myślą o Wrocławiu, pamiętajcie Państwo o szczepieniach, mówcie o nich innym. W tym czasie to przejaw wrocławskiej solidarności, z której byliśmy i jesteśmy tak dumni.

Z okazji święta naszego miasta – wszystkiego dobrego nam wszystkim.

Jacek Sutryk
 prezydent Wrocławia

Pogoda

Skrzyknęła mieszkańców do sprzątania Wielkiej Wyspy

TOMASZ HOŁDOB

Ponad 30 osób wzięło udział w niedzielę (20 czerwca) w projekcie Czysta Wyspa. Zakasali rękawy, wzięli worki na śmieci i wysprzątały Wielką Wyspę na Biskupinie. A to za sprawą 17-letniej Mai Kiernickiej-Allaveny, licealistki z Wrocławia.

Nastolatka od dawna chciała zaangażować się w lokalne działania, dlatego dołączyła do projektu realizowanego przez wrocławskie biuro Parlamentu Europejskiego wspólnie.eu. Program ten zainspirował ją do stworzenia projektu, dzięki któremu chce spróbować rozwiązać problem zaśmiecania wałów nadodrzańskich na Wielkiej Wyspie. Poza akcją sprzątania, zamontowane zostaną tam również tablice przypominające o posprzątaniu po sobie i niezasmiecaniu terenu, pojemniki na odpady i dystrybutor worków przy wejściach na wały.

Aktualności

Szczepienia na dobry początek wakacji

Specjalny punkt dla nastolatków, bezpłatne konsultacje z lekarzami różnych specjalności, nagrody i niespodzianki. Wrocław zaprasza na wielką akcję szczepień młodzieży na stadionie przy al. Śląska 1 w sobotę 26 czerwca od 10.00.

W pierwszym dniu wakacji w godz. 10.00-17.00 na Stadionie Wrocław bez rejestracji i stresu można będzie zaszczepić młodzież w wieku 12-17 lat. Konieczna jest pisemna zgoda rodziców dla osób powyżej 15 r.ż., a w przypadku młodszych (12-15 lat) także ich obecność. Osoby niepełnoletnie szczepione będą preparatem firmy Pfizer – jedyną dotychczas dopuszczoną szczepionką na terenie UE dla młodzieży poniżej 18 r.ż.

Szczepienia ratują życie

– Szczepienia ochronne nie bez powodu uznawane są za jedno z największych osiągnięć medycyny. Dzięki nim udało się zmniejszyć śmiertelność i zachorowalność na wiele chorób zakaźnych. Szczepiąc się, można zabezpieczyć siebie i swoich bliskich przed chorobą, która w ciągu ostatniego roku zmieniła naszą rzeczywistość – przekonuje prof. Leszek Szenborn, kierownik Katedry i Kliniki Pediatrii i Chorób Infekcyjnych Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego we Wrocławiu.

We Wrocławiu do zaszczepienia jest ponad 38 tys. nastolatków w wieku 12-17 lat. Blisko tysięcy

Wojtek Król, Małgosia Galińska i Marysia Hreniak z kl. 2cg z III LO przy Składowej już się zaszczepili

uczniów z grupy 17-18 lat zostało już zaszczepionych dzięki wspólnej akcji miasta Wrocław i USK.

Dobry start w wakacje

Na stadionie powstanie strefa chillout. Będzie można poroz-

mawiać z psychologiem, dietetykiem i fizjoterapeutą. Odpoczywszy po szczepieniu, nastolatki mogą obejrzeć pokazy Hydropolis i zdobyć bezpłatne wejściówki do aquaparku, Muzeum Miejskiego czy Centrum Historii Zajezdni. Pierwsze 30 osób, które zaszczepi

pi się tego dnia, otrzyma pakiety promocyjne. W ostatnim tygodniu wakacji zaszczepionych nastolatków zapraszamy na wspólny spacer pt. „Strachy i inne mroczne historie wrocławskiego Rynku”.

Redakcja

Spis powszechny w twoim domu

23.06 rachmistrzowie spisowi zaczęli odwiedzać w domach tych, którzy do tej pory nie spisali się przez internet lub telefonicznie. Każdy posiada identyfikator, który zawiera jego imię, nazwisko i zdjęcie, unikalny numer i hologram, podpis osoby upoważnionej do jego wystawienia oraz daty obowiązywania. Na odwrocie znajduje się informacja, na terenie jakiego województwa rachmistrz jest upoważniony do zbierania danych. Tożsamość rachmistrza można sprawdzić na stronie: rachmistrz.stat.gov.pl/formularz. Zgodnie z prawem nie można odmówić rachmistrzowi realizacji wywiadu.

Urząd i PSZOK czynne 26.06

Centra Obsługi Mieszkańca czynne są od pn. do pt. od 8.00 do 17.15 (ul. Zapolskiej 4, pl. Nowy Targ 1-8 i ul. Bogusławskiego 8) i od 8.00 do 15.15 (al. Kromera 44 i ul. Hubskiej 8-16). 26.06, w sobotę, od 8.00 do 13.00 COM przy ul. Zapolskiej 4 będzie czynny w zakresie: rejestracji pojazdów, praw jazdy, spraw meldunkowych oraz dowodów osobistych. Punkty Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych działają przy ul. Michalczyka 9 (pn.-pt. 8.00-17.00, sb. 8.00-16.00) i przy ul. Janowskiej 51 (pn.-pt. 7.00-15.00.), który czynny będzie także 26.06.

Urlop za granicą? Bądź przygotowany

Planujesz wakacje za granicą? Sprawdź wcześniej, jakich zasad musisz przestrzegać. Osoby zaszczepione na COVID-19 są zwolnione z kwarantanny. Muszą mieć jednak przy sobie wystawione zaświadczenie o wykonaniu szczepienia.

Wybierając kraj, do którego chcemy pojechać na urlop, warto wcześniej sprawdzić, jakie są zalecenia dla podróżujących. Na stronie: www.gov.pl/web/dyplomacja/informacje-dla-podrozujacych znajdziemy listę destynacji z opisem warunków, które trzeba spełnić.

Aby ułatwić swobodne podróżowanie obywatelom Unii Europejskiej podczas pandemii, powstał Unijny Certyfikat COVID, który jest elektronicznym dowodem na to, że dana osoba przeżyła koronawirusa, posiada negatywny wynik testu lub została zaszczepiona przeciwko COVID-19. Przy-

pomnijmy, że pełne szczepienie w Unii Europejskiej jest uznawane 14 dni po jego zakończeniu.

Jak zdobyć Unijny Certyfikat Covid? Bezpośrednio przez: Internetowe Konto Pacjenta (IKP) – pacjent.gov.pl, aplikację mojeIKP (po 25 czerwca), aplikację mObywatel (po 25 czerwca). Także w placówkach leczniczych przez: aplikację gabinetową – gabinet.gov.pl, w punktach szczepień, od lekarza lub pielęgniarki z przychodni podstawowej opieki zdrowotnej. Certyfikat jest w formie kodu QR.

Paulina Czarnota

Restaurant week we Wrocławiu

Do 29.06 trwa Restaurant Week, podczas którego w 23 wrocławskich restauracjach można skosztować 3 dań za 59 zł. W cenie jest przystawka, danie główne i deser, a dla każdego dorosłego gościa dodatkowo drink. Na stronie restaurantweek.pl wybieramy miejsce, jedno z dwóch proponowanych przez restaurację menu, datę i godzinę wizyty oraz liczbę gości (8 gości nie płaci) i voila... cieszymy się wykwintnym posiłkiem. Mamy na to 90 min. Festiwalowa edycja dań to menu restauracji w pigułce, tak by goście mogli poczuć najchętniej wybierane smaki.

Aktualności

Zwiedzaj Wrocław zabytkowymi wozami

Od 26 czerwca do 12 września, w każdy weekend, będzie można zwiedzać Wrocław zabytkowymi tramwajami i autobusami. Linia autobusowa będzie bezpłatna, a w tramwajach skasujemy bilety MPK.

Na trasach zabytkowych linii tramwajowych akceptowane będą bilety wrocławskiej komunikacji miejskiej. U konduktora będzie można też kupić bilet okolicznościowy (ulgowy lub normalny – zgodny z taryfą miejską).

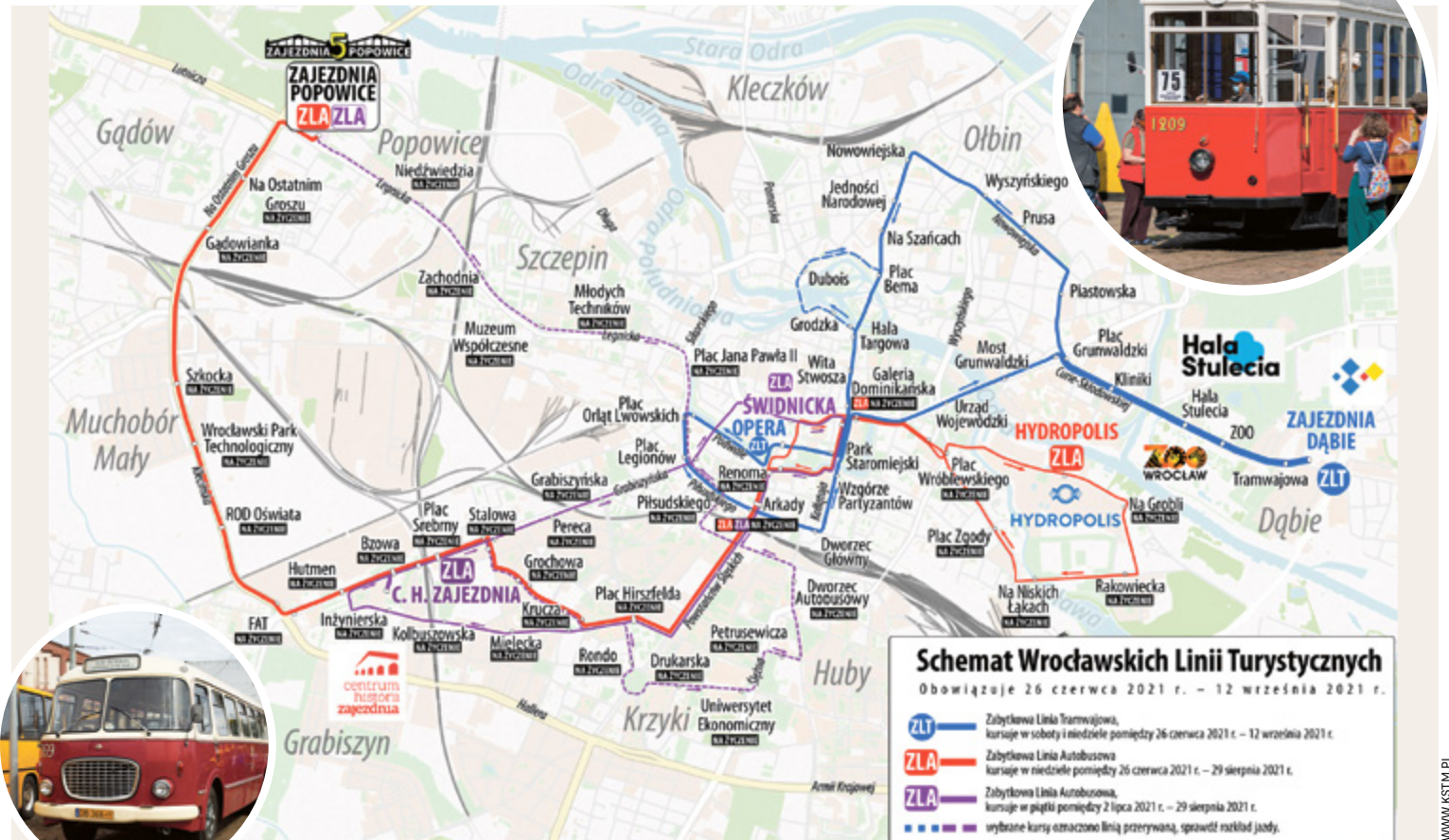
Linia tramwajowa

■ Trasa 1. (bez przewodnika, w obie strony)

Opera – Świdnicka – Podwale – pl. Orłąt Lwowskich – Piłsudskiego – pl. Legionów – Piłsudskiego – Arkady – Piłsudskiego – Dworzec Główny – Kołłątaja – Skargi – Galeria Dominikańska – Oławska – Traugutta – pl. Powstańców Warszawy – Most Grunwaldzki – pl. Grunwaldzki – Curie-Skłodowskiej – Most Zwierzyniecki – Wajdy – Wróblewskiego – Czasoprzestrzeń (dawna zajezdnia „Dąbie”).

■ Trasa 2. (kursy z przewodnikiem, w obie strony)

Opera – Świdnicka – Podwale – pl. Orłąt Lwowskich – Piłsudskiego

Przejażdżka „ogórkem” czy „Babą Jagą” będzie nie lada gratką dla wrocławian i turystów podczas tego lata

go – pl. Legionów – Piłsudskiego – Arkady – Piłsudskiego – Dworzec Główny – Kołłątaja – Skargi – Galeria Dominikańska – Oławska – Traugutta – pl. Powstańców Warszawy – Most Grunwaldzki – pl. Grunwaldzki – Curie-Skłodowskiej – Most Zwierzyniecki – Wajdy – Wróblewskiego – Czasoprzestrzeń.

Zabytkowa linia autobusowa

Autobusy będą kursowały w piątki i niedziele.

■ Trasa niedzielna (27.06–29.08) w obie strony:

Kwiska – Legnicka – Na Ostatnim Groszu – Gądowianka – Klecińska – FAT – Grabiszyńska – Stalowa – Grochowa – Krucza – Wielka –

Powstańców Śląskich – Arkady – Świdnicka – Bożego Ciała – Widok – Kazimierza Wielkiego – Galeria Dominikańska – Oławska – Traugutta – pl. Wróblewskiego – Wałowska – Na Grobli – Hydropolis.

■ Trasa na piątek (2.07 – 27.08): Świdnicka – Kazimierza Wielkiego – Galeria Dominikańska – Skargi

– Podwale – Świdnicka – Arkady – Powstańców Śląskich – Wielka – Krucza – Inżynierska – Aleja Pracy – Grabiszyńska – Centrum Historii „Zajezdnia” – Trasa powrotna: Centrum Historii „Zajezdnia” – Grabiszyńska – pl. Legionów – Sądowa – Krupnicza – Kazimierza Wielkiego – Świdnicka.

Maciej Wołodko

Przedłuż status Nasz Wrocław

Dołączyłeś do programu Nasz Wrocław? Sprawdź w aplikacji bądź na stronie programu, jak długo ważne jest twoje konto. Nie wiesz jak? Podpowiadamy, co zrobić.

Chcesz zachować zniżki na bilety MPK i darmowe wejściówki do zoo czy Hydropolis? Potwierdź, że rozliczyłeś swój podatek dochodowy za 2020 r. we Wrocławiu i pozostań aktywnym użytkownikiem programu Nasz Wrocław.

Ważność swojego konta, jak i opcję jego przedłużenia, znajdziesz po zalogowaniu się na stronie www.wroclaw.pl/nasz-wroclaw/ lub w aplikacji mobilnej Nasz Wrocław. Bez obaw twój status podatnika nie wygaśnie bez powiadomienia. Wiadomość przypominającą o konieczności przedłużenia statusu, otrzymasz na swojego mejla przed jego wygaśnięciem.

Jak przedłużyć status podatnika krok po kroku?

■ Stacjonarnie:

Jeżeli rozliczyłeś się w sposób tradycyjny, przyjdź z pierwszą stroną papierowego PIT-a i potwierdzeniem jego złożenia lub nadania do jednego z punktów obsługi klienta.

■ Elektronicznie:

Aby przedłużyć status podatnika, potrzebny ci będzie numer referencyjny UPO. Jest to numer Urzędowego Poświadczenia Odbioru, czyli dokumentu potwierdzającego, że twoje zeznanie podatkowe trafiło

do właściwego Urzędu Skarbowego. Dostaniesz je wtedy, gdy rozliczyłeś PIT przez internet, bądź twój PIT został rozliczony automatycznie. Wystarczy wejść na stronę www.podatki.gov.pl/pit/twoj-e-pit i zalogować się do e-Urzędu Skarbowego. Następnie, klikając w menu po lewej stronie, należy wybrać zakładkę „Twoje usługi”, a następnie „Twój e-PIT”. To właśnie tutaj znajdziesz UPO, a w nim numer referencyjny swojego PIT-a. Skopiuj go i wpisz w odpowiednią rubrykę w aplikacji lub na stronie programu.

Redakcja

Jan Nowak

Numer karty:
000 000 000 000

Status podatnika:
● Kończy się ?

Data ważności:
15.09.2021

PRZEDŁUŻ STATUS

KOD QR

HISTORIA

PROFIL

i.wroclaw.pl/naszwroclaw-status

Wrocław rozmawia

Jaka powinna być polityka rowerowa miasta do roku 2030? Wyraź swoją opinię w konsultacjach

Trwają konsultacje Planu działań rowerowych do 2030 r. Jakie trasy rowerowe powinny powstać? Które w pierwszej kolejności? Czy i jak rozwijać Wrocławski Rower Miejski? To główne pytania, na które odpowiedzieć ma dokument.

www.wroclaw.pl/konsultacje-rowerowe

FILIP BASARA

Konsultacje dotyczą nowych tras i tych już istniejących, a także miejskich programów rowerowych oraz roweru miejskiego

Plan działań rowerowych do 2030 r. ma powstać, by jeździło się lepiej. Wszystkim – zarówno rowerzystom, jak i innym użytkownikom dróg. – Ten plan wskaże nam harmonogram działań. Wiemy, że pewne trasy rowerowe trzeba uzupełnić, a jeszcze inne zmienić. Ale chcemy zapytać mieszkańców, które najpierw. Jakie zmiany są najpilniejsze, a jakie mogą trochę poczekać – mówi Urszula Jagielnicka z Biura Zrównoważonej Mobilności Urzędu Miejskiego Wrocławia.

Sprawdzą na rowerach

Urzednicy ruszą z mieszkańcami do centrum miasta na rowerach w ramach zaplanowanego na 26 czerwca przejazdu konsultacyjnego. – Chcemy przejechać z mieszkańcami przez centrum Wrocławia z południa na północ i z zachodu na wschód. Porozmawiać o tym, które powinnyśmy pokonywać rowerowo centrum miasta – zapowiada Urszula Jagielnicka.

Poza ścisłym centrum ważną kwestią są dojazdy z osiedli i istniejące trasy łączące je z centrum miasta. – We Wrocławiu jest 18 głównych tras rowerowych, z obrzeży do centrum. Zbadaliśmy, że te trasy pod względem czasu przejazdu i opóźnień na światłach, mogą mieć lepszą i szybszą alternatywę. Chcemy zapytać o nią mieszkańców, poprosić ich, aby wskazali którądy woleliby jechać – dodaje Jagielnicka.

Co dalej z rowerem miejskim

Wrocławskiemu Rowerowi Miejskiemu (WRM) także poświęcono kilka pytań na stronie konsultacji. Czy wprowadzić roczne abonamenty, czy nie? Jak powinien działać WRM w okresie zimowym? Obecnie zimą ogranicza się liczbę rowerów z ponad 2 tysięcy do 600. Wreszcie – czy potrzebne są zmiany w lokalizacjach stacji WRM, albo budowa nowych stacji?

Jak widzą to mieszkańcy

W formularzu konsultacji znalazło się także miejsce na ocenę tego, co miasto robi, by promować jazdę na rowerze. Chodzi o projekty dla uczniów i nauczycieli wychowania komunikacyjnego, takie jak: Rowerowa Szkoła Mobilności Aktywnej, Szkolna ulica czy Rowerowy Maj. A także dla dorosłych i młodzieży – W kółko kręcę.

– Pytamy mieszkańców o zdanie na temat takich działań „miękkich”, nie tylko inwestycyjnych, ponieważ one razem tworzą pewną całość. Staramy się krok po kroku rozwijać infrastrukturę dla rowerów, ale też zachęcać wrocławian do korzystania z nich. Na ile skutecznie? – Musimy to wiedzieć, przygotowując Plan działań rowerowych – mówi Urszula Jagielnicka.

Plan i co dalej

Plan działań rowerowych ma powstać do końca 2021 r. Będzie

obejmował działania i inwestycje, które staną się priorytetami do realizacji do 2030 r. Czy na wszystkie wystarczy pieniędzy? Możliwość ich finansowania jest kilka – z budżetu miasta, w powiązaniu z inwestycjami deweloperskimi, czy w ramach środków z funduszy krajowych i zagranicznych.

To są możliwości, ale nie sposób wszystkiego przewidzieć w perspektywie 9 lat. Ważne na pewno jest jedno – konsultacje planu z mieszkańcami to szansa, by każda wydana złotówka trafiła tam, gdzie jest rzeczywiście potrzebna. Dlatego, jeśli sprawy rowerowe są ci bliskie, do 13 lipca wypełnij formularz na l.wroclaw.pl/konsultacje-rowerowe, dołącz do przejazdów konsultacyjnych 26 czerwca (dla dorosłych) i 3 lipca (dla dzieci i młodzieży) – zapisy pod adresem konsultacje@um.wroc.pl. Konsultacje trwają od 22 czerwca do 13 lipca 2021 r.

Maciej Wołodko

”

Marta Łuszczkiewicz

Przez ostatnie kilka lat infrastruktura rowerowa we Wrocławiu bardzo się poprawiła. Zdecydowanie stajemy się rowerowym miastem. Mamy coraz więcej ścieżek, jeździ się bardziej komfortowo. W wielu miejscach jazda rowerem jest możliwa po bocznych pasach bez bezpośredniego uczestnictwa w ruchu samochodowym, co jest ogromnym plusem. Nam rowerzystom najbardziej sprzyjają ścieżki asfaltowe. Te z kostki niestety czasami są w kiepskim stanie. W szczególności na Starym Mieście przyda się więcej remontów. Przydałoby się więcej miejskich kampanii edukacyjnych o bezpiecznym poruszaniu się rowerem. A jeśli mielibyśmy mówić o rowerowych życzeniach, to więcej stojaków na rowery.

”

Jakub Tabisz

Po Wrocławiu jeździ się lepiej niż kilka lat temu, bo rzeczywiście przybyło fajnych tras rowerowych. Dla mnie dojazd z Biskupina do Rynku to akurat bardzo ładna trasa po watach i jednocześnie najkrótsza droga. Ale na Starym Mieście brakuje jeszcze rowerowej infrastruktury, często urywa się droga albo jest jednokierunkowa i trzeba jechać chodnikiem, robić jakieś slalomy. To na pewno wąskie gardło. Co do kierowców to widać, że za kółkiem coraz więcej jest rowerzystów, choć np. na ul. Świdnickiej trasa rowerowa jest symboliczna, a kierowcom jak zawsze się spieszy.

**KONSULTACJE
SPOŁECZNE**
POWIEDZ NAM, JAK...

Jaka przyszłość terenu zieleni z kortami przy Pułtuskiej?

E-FORMULARZ do 7 lipca

Jak rozwijać komunikację rowerową?

ROWEROWE PRZEJAZDY KONSULTACYJNE

26.06 i 3.07.2021 r. Zapisy przez www.wroclaw.pl/konsultacje-rowerowe

E-FORMULARZ do 13 lipca

Porozmawiajmy o podwórkach na Krzywej

Lokalnie, w terenie
30 czerwca 2021 (środa), godz. 17.30-19.00
niebieski namiot przy Krzywej

SZCZEGÓLNY NA: www.wroclaw.pl/rozmawia

Komunikacja

Nowe płatne parkingi od 21.06

Trzy kolejne ulice zostały objęte strefą płatnego parkowania. To 169 miejsc na: Ziemowita, Zaolziańskiej i Hoene-Wrońskiego. Pojawi się tu 14 nowych parkomatów. O wprowadzenie strefy wnioskowali sami mieszkańcy osiedli. Dla nich cena miesięcznego abonamentu wyniesie 10 zł lub 100 zł za cały rok na jeden samochód. Stawki obowiązujące w Strefie Płatnego Parkowania, w której znajdują się wspomniane ulice, to: 3 zł za pierwszą, 3,10 zł za drugą, 3,30 zł za trzecią i 3 za czwartą i każdą kolejną godzinę postoj. Opłaty obowiązują w dni robocze w godz. 9.00–18.00.

Zmiany od 26.06

■ Nowe Żemiki będą miały nową linię autobusową 722, która pojedzie na trasie: Aleja Architektów – Kosmonautów – Aleja Architektów – Brzozy – Maya – Konińska – Grabowa – Kosmonautów – Aleja Architektów.

■ Na wniosek Rady Osiedla Karłowice-Różanka zostanie wprowadzona zmiana stałej trasy przejazdu linii autobusowej 116. Autobusy będą kursowały w obu kierunkach przez al. Boya-Żeleńskiego i ul. Kasprowicza z pominięciem ul. Berenta.

■ Aby poprawić komunikację osiedli Maślce i Stabłowice, zostanie wprowadzona stała zmiana trasy autobusów linii 123. Kurs od skrzyżowania ul. Królewskiej zostanie przedłużony przez ulice Pilczycką i Hutniczą (powrót ulicą Górnica) do przystanku „Metalowców”.

■ Zamknięcie fragmentu ul. Rzecznej w Kiełczowie spowoduje zmianę tras linii autobusowych 931 i 941. 931 zostanie skierowane w obu kierunkach objazdem od Kiełczowa przez Wilczyce i Kąty Wilczyckie z pominięciem przystanków „Kiełczów-Rzeczna” i „Kiełczów-Sielska Zagroda”. Kursy 941 zostaną skrócone do pętli w Kiełczowie i będą realizowane w obu kierunkach na trasie Szczodre – Długoleśka – Piecowice – Kiełczów. Zawieszane będą kursy pomiędzy Stadionem Olimpijskim a Kiełczowem.

Pierwszy odcinek TAT już oddany

W sobotę, 26 czerwca, tramwaje pojedą pierwszym odcinkiem Trasy Autobusowo-Tramwajowej na Nowy Dwór. Otwarcie TAT pozwoli rozpocząć remont torowiska przy pl. Strzegomskim.

TAT, odcinek pierwszy, w liczbach 2 km torów, 5 przystanków, 1,9 km drogi dla rowerów, 2,3 km chodnika, 400 drzew i wiadukt

– Odcinek, który w sobotę oddamy do użytku, to blisko 2 km torowiska i 5 nowych peronów przystankowych: na wysokości dawnego dworca Marchijskiego, przy ul. Smoleckiej oraz przy ul. Robotniczej na wysokości ul. Śrubowej – opowiada Piotr Paś, prezes Wrocławskich Inwestycji (WI).

Ogrom pracy wykonany

Podczas prac rozpoczętych we wrześniu 2019 r. przebudowano m.in. pl. Orłąt Lwowskich, ul. Nabycińską, a także odcinek od ul. Śrubowej do pętli przy WPP. Ponadto powstały: nowe sieci podziemne, 1,9 km m drogi dla rowerów oraz 2,3 km chodników. Nad ul. Smolecką zbudowano nowy wiadukt o długości 22,4 m i szerokości 17,4 m.

– Do budowy wykorzystaliśmy 200 t stali i 1400 m sześć. betonu. W ramach zadania, zgodnie z decyzją konserwatora zabytków, zabezpieczyliśmy szczelinę przeciwlodniczą znajdującą się przy wiadukcie – zaznacza Wojciech Kaim, kierownik projektu z WI.

Na nowym odcinku posadzonych zostanie ok. 400 drzew. Koszt odcinka TAT od pl. Orłąt Lwowskich do pętli przy WPP to ok. 94 mln zł. Budowa samej trasy od pl. Orłąt do wiaduktu na ul. Smoleckiej to 63,3 mln zł (42,6 mln zł dofinansowania z UE). – To jedna z największych komunikacyjnych inwestycji Wrocławia w historii – mówi Jacek Sutryk, prezydent Wrocławia. – Fragment, który teraz otwieramy, jest dla nas bardzo ważny, ponieważ pozwoli nam na rozpoczęcie

prac związanych z #TORYwoluacją na ul. Legnickiej i potem na pl. Jana Pawła II – dodaje.

Otwarcie TAT i objazdy tramwajów

Ukończenie budowy odcinka TAT pozwoli rozpocząć remont torowiska na pl. Strzegomskim. Od 26 czerwca po TAT pojedzie siedem linii tramwajowych, z czego sześć (3, 10, 20, 31, 32 i 33) skręci w ul. Śrubową, a tramwaj linii 23 pojedzie do pętli WPP. Zmienia się również trasy autobusów linii: 106, 107, 109, 132, 142, 148, 149, 609, 206 i 249.

Zmiany czekają także kierowców. Z ruchu zostanie wyłączona część skrzyżowania na pl. Strzegomskim. Kierowcy mogą jechać prosto

wzdłuż ul. Legnickiej oraz skręcać w prawo. Z ul. Poznańskiej można na skrzyżowaniu skręcać w prawo (tak samo na obu wlotach na skrzyżowanie, tj. od ul. Kruszwickiej i ul. Braniborskiej). Natomiast z ruchu zostanie wyłączony przejazd na wprost, po osi ul. Poznańskiej, oraz możliwość skręcania w lewo z ul. Poznańskiej (po obu stronach skrzyżowania). Kierowcy nie skręcają również w lewo z ul. Legnickiej w kierunku pl. Strzegomskiego i ul. Poznańskiej.

Po obu stronach skrzyżowania przygotowano na ul. Legnickiej nawrotki (250 m od centrum oraz w obrębie 150 m przed i za skrzyżowaniem). Remont potrwa ok. dwóch miesięcy.

Piotr Bera

Wymienią rozjazd na Kazimierza Wielkiego

UWAGA

26 czerwca zmian komunikacyjnych będzie jeszcze więcej. W tym dniu na skrzyżowaniu ul. Kazimierza Wielkiego i ul. Krupniczej rozpocznie się wymiana rozjazdu. Prace zakończą się w połowie sierpnia.

26 czerwca zmieni się trasa tramwaju linii 4. Powodem jest wymiana rozjazdów na skrzyżowaniu ulic Kazimierza Wielkiego i Krupniczej.

Stan torowiska w tym miejscu jest bardzo zły ze względu na miejsc-

we uszkodzenia nawierzchni oraz zużycie szyn.

„Czwórka” w obu kierunkach zostanie skierowana objazdem od placu Legionów przez ulice: Piłsudskiego, Małachowskiego, Pułaskiego i plac Wróblewskiego.

Na czas wymiany rozjazdu kierowcy nie będą mogli zawracać na wysokości ul. Krupniczej ze względu na brak możliwości przekroczenia torowiska. Dotyczy to także rowe-

rzystów, którzy nie skręcają w lewo w ul. Krupniczą. Prace potrwać ok. dwóch miesięcy.

Piotr Bera

Z miasta

Historyczne polichromie przy ul. Prądzyńskiego 30

Podczas remontu gminnej kamienicy przy ul. Prądzyńskiego 30 odkryto fragmenty oryginalnych dekoracji malarskich. Polichromie z końca XIX i XX w. znajdują się na ścianach i sufitach w sieni oraz na klatce schodowej budynku.

Oryginalne dekoracje sufitu odsłonięto w trakcie usuwania kolejnych warstw farby. Od razu podjęto decyzję o konieczności wykonania specjalistycznych badań, by ustalić rodzaj, zakres oraz stan, w jakim polichromie zostały zachowane.

Dekoracja malarska o cechach secesyjnych

– Odkryliśmy, że pod bardzo wieloma warstwami przemalowań, głównie farbami olejnymi, znajduje się dekoracja malarska o cechach secesyjnych z czasu budowy tej kamienicy, czyli z końca XIX wieku – opowiada Ewa Kuśnierz-Zawadowska, konserwator dzieł sztuki.

– Jest to dekoracja w formie szerokiego pasa o motywach splecionych gałązek i liści oliwki. Całość sufitu zamyka listwa sztukateryjna złożona ze stylizowanych

Dekoracje malarskie z XIX w. znajdują się na suficie w sieni budynku przy ul. Prądzyńskiego 30

gałązek, liści i owoców winorośli – dodaje pani konserwator.

Poza tą polichromią odkryto jeszcze jedną tego typu dekorację z XX w. złożoną z motywów kwiatowych z dominującym kolorem czerwonym.

– To wymalowanie nie zachowało się dobrze na powierzchni sufitu

w sieni, za to w całkiem dobrym stanie odkryto je pomiędzy sienią a wejściem na schody – podkreślają Ewa Kuśnierz-Zawadowska i Jolanta Otwinowska, konserwator, które odsłoniły polichromie.

Znów będą ozdobą budynku

Wszystkie odkryte malowidła są cennym przykładem wystroju

wnętrz z przełomu XIX i XX w. Zostaną poddane pracom konserwatorskim i rekonstrukcyjnym i staną się oryginalną ozdobą budynku.

– W pewnym sensie zbawienne okazały się wielowarstwowe przemalowania olejne pod nowe malowanie, które wykonywane były bez przygotowywania pod-

łoża. Uchroniło to fragmenty tego historycznego malarstwa. Sądzymy, że jeszcze w wielu wrocławskich kamienicach kryje się sporo podobnych i interesujących niespodzianek – podkreśla Ewa Kuśnierz-Zawadowska.

Remont potrwa do jesieni

Przypomnijmy, renowacja kamienicy przy ul. Prądzyńskiego 30 obejmuje m.in. remont dachu, poddasza, klatki schodowej, stropów, elewacji frontowej oraz wymianę stolarki okiennej. W trakcie prac wymieniona zostanie także instalacja elektryczna, wodno-kanalizacyjna, gazowa, centralnego ogrzewania i wentylacyjna.

– Prace konserwatorskie, które niebawem się rozpoczną, nie wstrzymują remontu tego budynku. Miejsca, gdzie są polichromie, zostaną odpowiednio zabezpieczone tak, by można było dokończyć wszystkie prace – zapewnia Katarzyna Galewska z Wrocławskich Mieszkań.

Termin zakończenia prac zarówno konserwatorskich, jak i remontowych planowany jest na III kwartał 2021 r.

Monika Dubec

Jak zgłosić wrak rowerowy?

Wrocław jest pierwszym miastem w Polsce, które przeprowadza akcję usuwania rowerowych wraków. Dzięki niej rowerzyści zyskują miejsce na zaparkowanie swojego pojazdu. Informacje o tym, gdzie znajdują się porzucone rowery, przekażesz dzwoniąc pod numer 986 lub wysyłając mejla na adres: interwencje@strazmiejska.wroclaw.pl.

Wraki rowerowe – bez kół, hamulców lub z uszkodzoną ramą czy siodełkiem – zazwyczaj przypięte są do słupów lub stojaków. Takie właśnie pojazdy odholowuje Straż Miejska Wrocławia, informując o tym wcześniej właścicieli pojazdów.

– Dostajemy wiele zgłoszeń o wrakach tarasujących drogę lub zajmujących miejsca postojowe rowerzystom, którzy nie mają potem gdzie zaparkować swojego jednoślada. Te wraki traktujemy tak samo jak auta, które są trwale nieużywane. Brane są na lawetę i odholowywane na koszt właściciela – mówi Robert Paluch z sekcji rowerowej straży miejskiej.

Zanim jednak wrak zostanie odholowany, strażnicy wieszają na nim specjalną karteczkę z informacją dla właściciela. Wieszana jest na ramie w widocznym miejscu. Na zawieszce znajduje się informacja o tym, że jeśli właściciel nie zabierze roweru w ciągu kilkunastu dni, to wrak na jego koszt zostanie odholowany. Usunięte ze stojaków wraki rowerowe, podobnie jak te samochodowe, czekają 6 miesięcy na miejskim parkingu na odebranie przez właściciela. Po tym czasie przechodzą na własność gminy.

– Chcemy, aby nieodebrane rowery ponownie pojawiły się na ulicach w ramach projektu „Wrocław nie

marnuje”. Szukamy partnera, który podjąłby się ich napraw, by znów można było z nich korzystać – tłumaczy Urszula Jagielniczka z Biura Zrównoważonej Mobilności UM Wrocławia.

Monika Dubec

Strażnicy wieszają na ramie informację dla właściciela wraku

Dla mieszkańca

Bohaterka Zmień piec: Skorzystaj z miejskiej dotacji

W ramach akcji „Zmień piec”, prowadzonej przez Urząd Miejski Wrocławia, oddajemy głos mieszkańcom, którzy już wymienili starego kopciucha na nowy, ekologiczny z wykorzystaniem miejskiej dotacji. W tym numerze naszą bohaterką jest nauczycielka Anna Owczarek z Kowal.

– Odczuwamy ogromną różnicę. Wreszcie mamy stałą temperaturę w domu, a pieca nie trzeba pilnować. Jeżeli miasto wspiera nas w kwestii wymiany pieców, to warto z tego skorzystać – zaznacza Anna Owczarek, która zdecydowała się na nowe, ekologiczne ogrzewanie.

Fotowoltaika z pompą ciepła

Nasza bohaterka o programie KAWKA Plus dowiedziała się podczas szkolenia dla nauczycieli w Fundacji EkoRozwoju. – Jestem nauczycielką biologii i moim zadaniem jest uczenie młodzieży między innymi ekologii i zrównoważonego rozwoju. Przy okazji sama z tej wiedzy ze szkolenia skorzystałam – uśmiecha się pani Ania.

Kiedy państwo Owczarkowie dowiedzieli się, że i tak stary piec trzeba wymienić do 2024 r., a teraz są najwyższe dopłaty, postanowili pójść za ciosem. Jak podkreśla ją, bardzo pomocni byli zarówno urzędnicy, jak i osoby zajmujące się doradztwem.

Skorzystali np. z punktu przy kościele, w którym udzielono im wielu cennych informacji.

Anna Owczarek z Kowal – nauczycielka, która walczy o czyste powietrze – już wymieniła piec na nowy

– W cały proces najbardziej zaangażowany był mój mąż, który zadbał o to, aby prace przebiegły sprawnie. W sumie trwało to 2–3 miesiące. Zdecydowaliśmy się na fotowoltaikę z pompą ciepła, czyli nieco droższe rozwiązanie, ale w perspektywie

kilku lat powinno się zwrócić – dodaje Anna Owczarek.

Teraz nasi bohaterowie odczuwają ogromną różnicę – nie muszą pilnować pieca i mogą cieszyć się stałą temperaturą w domu.

I ty zostań bohaterem

Chcesz dołączyć do bohaterów akcji? Na stronie zmieniec.pl możesz sprawdzić m.in. programy dofinansowań, bazę przeszkolonych instalatorów, z którymi piec można

wymienić bez wkładu własnego oraz skorzystać z pomocnych instrukcji. Po wymianie kopciucha na ekologiczną formę ogrzewania możesz podzielić się z wrocławianami swoimi doświadczeniami, zgłaszając się na: bohater@zmieniec.pl.

Ostatni rok najwyższych dopłat – nie czekaj

Wrocławianie wymienili, z wykorzystaniem miejskich środków, już ponad 9,7 tys. pieców. W tym roku do Wydziału Środowiska UMW wpłynęło już ponad 400 wniosków o wymianę pieca. To ostatni rok najwyższych dopłat z programu KAWKA Plus, z każdym rokiem kwota dotacji będzie maleć: 2021 rok – do 15 tys. zł, 2022 – do 12 tys. zł, 2023 – do 10 tys. zł, 2024 – do 8 tys. zł.

Miasto oferuje do 15 tys. zł na wymianę pieca i do 5 tys. zł na wymianę drewnianej stolarki okiennej, a także dopłaty do rachunków za ogrzewanie nawet do 4 tys. zł oraz zwolnienia i ulgi w czynszu dla najemców komunalnych.

Bartosz Moch

zmieniec.pl/bohaterowie

Jak przetrwać upały w mieście – poradnik

Co zrobić, by wysokie temperatury nie zaszkodziły naszemu zdrowiu? Lekarze radzą, aby w kulminacyjnych godzinach upału – między godzinami 11.00 a 16.00 – osoby, które nie muszą, nie wychodziły z domów. Sprawdź, o czym jeszcze warto pamiętać.

– Przy upałach nawet pół godziny na silnym słońcu może wystarczyć, by u dzieci doszło do poparzenia skóry. Wskazane są kremy z wysokim UV. Należy też pamiętać o nakryciu głowy – podkreśla Szymon Czyżewski, kierownik dyspozytorni medycznej Pogotowia Ratunkowego we Wrocławiu.

Pijmy wodę i jedzmy lekko

W upały trzeba pić przynajmniej 2,5 litra wody. Najlepszym sposobem na ugaszenie pragnienia i schłodzenie organizmu jest picie niegazowanej wody mineralnej. Wysoka temperatura zwiększa możliwość zachorowania u osób cierpiących na niewydolność krążeniową, astmę oskrzelową czy nadciśnienie

tętnicze. Więcej jest zastabnięć. Szczególnie narażone są osoby starsze i biorące leki obniżające ciśnienie. Upały sprawiają, że brakuje im tchu. Wpływa to na ukrwienie mózgu i powoduje zaburzenia rytmu serca. Może dojść nawet do utraty przytomności. Ważna jest też dieta lekkostrawna – sałatki, makarony, owoce czy warzywa.

Nie zostawiaj mnie w samochodzie

Ponownie ruszyła kampania „Nie zostawiaj mnie w samochodzie”, która ma uświadomić zagrożenia wynikające z pozostawienia dziecka lub zwierzęcia w nagrzanym samochodzie. Każde 10 minut ma znaczenie. Samochód bardzo szyb-

ko zmienia się w piekarnik, a pozostawione w nim dzieci i zwierzęta mogą znaleźć się w sytuacji zagrożenia życia.

Obowiązek pracodawcy

Gdy praca wykonywana jest na dworze, a temperatura przekracza 25 stopni lub w biurze przy 28 stopniach pracodawca ma obowiązek zapewnić napoje chłodzące. Podczas upałów może skrócić czas pracy albo obniżyć dobową lub tygodniową normę, bądź wprowadzić dodatkowe przerwy regeneracyjne.

Redakcja

i.wroclaw.pl/upaly-poradnik

Gdy jest gorąco, dzieci chłodzą się w małej fontannie przy Pergoli

Ostatnia deska ratunku **praworzędności obywatela**

Pomaga zrozumieć, co sąd napisał w wyroku czy ustalić, kto jest prawdziwym spadkobiercą. Wraz z seniorami przelicza ich emerytury. Interweniuje w sprawie wypłaty 500+. Wnosi kasacje do Sądu Najwyższego od wyroków nakazowych za udział w zgromadzeniach podczas lockdownu. Z pełnomocnik terenową Rzecznika Praw Obywatelskich we Wrocławiu Katarzyną Sobańską-Laskowską rozmawia Anna Aleksandrowicz.

Biuro RPO we Wrocławiu przyjmuje ok. 70 spraw miesięcznie. Zasadnych okazuje się z tego ćwierć. To dużo czy mało?

Dość dużo, jak na tak małe biuro. I choć nie narzekamy na brak pracy,

to zachęcamy każdego, kto czuje, że jego prawa zostały naruszone, by się do nas zgłosił. Może to zrobić również w imieniu krewnego lub sąsiada, jeśli ten nie jest w stanie sam się zgłosić. Przypominam jednak, że

możemy interweniować wobec organów władzy publicznej, jak sąd, urząd, szkoła czy szpital, a nie prywatnych firm.

Jakich spraw jest najwięcej?

Zakres jest niesamowicie różny. Często zdarza się po prostu prośba o wytłumaczenie, co sąd napisał w swoim wyroku. Mamy też dużo wniosków o wniesienie skargi nadzwyczajnej do Sądu Najwyższego od wyroków, które uprawomocniły się po 17 października 1997 r.

Proszę podać przykład takiego wyroku, z którym obywatel trafia do RPO.

Dwa funkcjonujące całkowicie sprzeczne orzeczenia spadkowe. W ciągu dwóch lat ten sam sąd wydał dwa sprzeczne orzeczenia spadkowe po tym samym spadkodawcy. W konsekwencji spadkobiercy nie wiedzą kto dziedziczy, a to uniemożliwia swobodne dysponowanie majątkiem. Jedynym wyjściem jest uchylenie drugiego z wydanych orzeczeń przez Sąd Najwyższy. Rzecznik ma możliwość przystąpienia do postępowania cywilnego lub administracyjnego, jeśli sprawa jest precedensowa, jak np. ta o zaślubinach za smog. Albo kiedy

widzimy, że poszkodowany obywatel nie radzi sobie z załatwieniem sprawy z powodu zaawansowanego wieku, choroby czy niepełnosprawności.

Komu tak pomagacie?

Na przykład tym, którzy nie dostali pełnomocnika z urzędu. We Wrocławiu działa 26 nieodpłatnych punktów pomocy prawnej. Nasi interesariusze często o tym wiedzą i z nich korzystają. Sąd, widząc pismo napisane prawniczym językiem, uznając, że sprawa nie jest skomplikowana, może odmówić pomocy prawnej z urzędu. Tymczasem na rozprawie, gdy nasz interesariusz staje w ogniu pytań prawników, zaczyna się gubić. Wtedy pomagamy im odwołać się od wyroku. Albo tzw. niewolnicy IV piętra. Często nie wychodzą w ogóle z domu, bo w ich kamienicy nie ma windy. Może i potrafiliby zejść po schodach, trzymając się poręczy, ale nie ma drugiej, a oni mają sprawną jedną rękę. Pomagamy też osobom, które opiekują się swoimi bliskimi z niepełnosprawnością, a nie otrzymują świadczenia pielęgnacyjnego, ponieważ są uprawnione do świadczeń emerytalnych lub rentowych. Wyrok Trybunału Konstytucyjnego,

który uznał ten przepis za niekonstytucyjny, nie został wykonany od 2019 r.

Przyjmujecie skargi na źle naliczoną emeryturę?

Czasem po wymianie pism z ZUS-em okazuje się, że faktycznie została ona źle naliczona. Jednak najczęściej, niestety, nie. Więcej wniosków wpływa od młodych matek, którym ZUS zarzuca sztucznie zawyżone wynagrodzenie lub fikcyjność zatrudnienia albo prowadzenia działalności gospodarczej.

A kto nie chce wypłacić 500+?

Takie problemy występują właściwie tylko wtedy, gdy jedno z rodziców pracuje za granicą i instytucja zagraniczna nie udziela odpowiedzi naszej. Wtedy wszczynamy postępowanie wyjaśniające.

Do kiedy można zgłosić się do RPO z wyrokiem nakazowym za nieuzasadnione przemieszczanie się podczas lockdownu?

W każdej chwili. Żeby było zgodne z literą prawa, ten przepis powinien mieć formę ustawy, a nie rozporządzenia.

Rozmawiała Anna Aleksandrowicz

ARCHIWUM PRYWATNE KATARZYNY SOBAŃSKIEJ-LASKOWSKIEJ

Biuro Pełnomocnika Terenowego RPO we Wrocławiu

ul. Wierzbowa 5, tel. 71 346 91 00, e-mail wroclaw@brpo.gov.pl
czynne dla interesantów od pon. do czw. w godz. 9.00-15.00, śr. – 10.00-17.00

Katarzyna Sobańska-Laskowska, pełnomocnik terenowy RPO dla województwa dolnośląskiego, zielonogórskiego i opolskiego

Poznaj Wrocław na spacerze z przewodnikiem

Już po raz 18 Wydział Promocji Miasta i Turystyki UMW wspólnie z przewodnikami miejskimi zaprasza mieszkańców i turystów do udziału w bezpłatnych spacerach. Do wyboru 111 wycieczek: tematycznych, pieszych, rowerowych, po polsku, angielsku, niemiecku, ukraińsku, a nawet w języku migowym.

W tym roku spacerować będą przewodnicy: PTTK oddział Wrocław, Stowarzyszenia Podróżników TuiTam oraz Fundacji Dom Pokoju.

Takie zorganizowane spacerowanie to doskonała alternatywa dla zwiedzania miasta na własną rękę. Przewodnicy pokażą nam nieznaną zakątki, odkryją tajemnice i opowiedzą o największych sekretach Wrocławia.

111 propozycji

Łącznie zaplanowanych jest dokładnie 111 spacerów – tematycznych, rowerowych, rodzinnych. Prowadzone będą po polsku, angielsku, niemiecku i ukraińsku. Nowością

w tym roku są dwa spacerowania z tłumaczeniem na polski język migowy.

Do wyboru, do koloru

Wśród tematów natkniemy się na takie perełki jak: spacer szlakiem szkła we Wrocławiu połączone z warsztatami szklarskimi, Street art na Nadodrze, Z biegiem wrocławskich rzek – wzdłuż Oławy, Tam gdzie kończy się miasto – spacerem przez Leśnicę, Wrocław Zachodni, Wrocław Zachodni – rowerem wzdłuż Ślęzy, Sławni Wrocławianie i ich historie, Wrocław z dreszczykiem – wycieczka śladami mrocznych legend i opowieści, Na tropie wrocławskich krasnali,

Wszyscy święci balują w niebie – spacer po Ostrowie Tumskim.

Bez opłat i zapisów

Spacerowania są bezpłatne, trwają od 18 czerwca (kolejne w ten weekend 25-27.06) do końca września. Odbywają się od piątku do niedzieli – rano w godz. 10.00 i 11.00 i po południu o 16.00, 18.00 i 19.00. Wszystkie będą prowadzone zgodnie z obowiązującymi przepisami dotyczącymi walki z epidemią. Na niektóre trzeba się zapisywać, na część wystarczy stawić się w punkcie zbiórki wskazanym w harmonogramie.

Agata Zięba

visitwroclaw.eu

Święto Wrocławia na św

Obchodzimy je już od 25 lat! Decyzję o jego ustanowieniu podjęła Rada Miejska Wrocławia w kwietniu 1996 roku. Wybór daty nie jest przypadkowy – ten dzień w Kościele katolickim jest bowiem dniem św. Jana Chrzciciela, który jest patronem archidiecezji i katedry wrocławskiej, a jego wizerunek znajdziemy w samym środku herbu naszego miasta.

Najważniejszym punktem obchodów Święta Wrocławia 24 czerwca jest co roku uroczysta sesja Rady Miejskiej, która rozpocznie się w samo południe. Poprzedzi ją przemarsz 37 wrocławskich radnych kadencji 2018-23 do bazyliki św. Elżbiety. Tam w kaplicy Rajców Miejskich Wrocławia złożą kwiaty. Wieczorem o godz. 18.30 w katedrze św. Jana Chrzciciela na Ostrowie Tumskim odprawiona zostanie msza święta w intencji wszystkich mieszkańców Wrocławia.

Bohdan Aniszczyk,
przewodniczący
Rady Miejskiej
Wrocławia,
w RMW od 31 lat

Z okazji Święta Wrocławia życzyłbym wszystkim wrocławianom, w tym sobie samemu, tego, co zawsze zalecał św. Jan Bosco: być radosnym, dobrze czynić i wróblom pozwolić ćwierkać. A poważnie, jako matematyk, dodałbym: abyśmy umieli liczyć, przykładać do wszystkiego miarkę, bo wszystko kosztuje. A liczenie na siebie nawzajem i słuchanie siebie nawzajem dodatkowo się jeszcze opłaca.

Za zasługi dla miasta

Sesja Rady Miejskiej jest połączona z uroczystościami nadania tytułu honorowego Obywatela Miasta – „Civitate Wratislaviensi Donatus”. Wręczane są także nagrody Miasta Wrocławia i Prezydenta Wrocławia.

Do dwóch pierwszych wyróżnień sami mieszkańcy mogli zgłaszać swoich kandydatów. Honorową Obywatelką Wrocławia 2021 została Renata Mauer-Różańska – dwukrotna mistrzyni

Na czerwonym tle biały lew wspięty na tylnych łapach w lewo, w złotej koronie na głowie, z otwartym pyskiem i podniesionym rozwidlonym ogonem – świadczący o dawnej przynależności Wrocławia do Królestwa Czech.

olimpijska i wieloletnia wrocławska radna. Nagrody Miasta Wrocławia, przyznawane przez Radę Miejską na wniosek Rady Nominacyjnej osobom i instytucjom za całokształt ich pracy na rzecz miasta, otrzymali: Anna Kraucz-Miękus, dyrektorka Fundacji Opieka i Troska – za

Duża litera „W” ze ściętymi szeryfami – czarna na żółtym tle – określona w dokumencie herbowym jako inicjał imienia legendarnego założyciela miasta, Wratysława, stanowiąca w rzeczywistości inicjał urzędowej łacińskiej nazwy Wratislavia.

działalność społeczną; Tadeusz Pawłowski – piłkarz i trener WKS Śląsk Wrocław, który sięgnął z klubem po mistrzostwo Polski; Kinga Preis – wrocławska aktorka; Fundacja „Promyk Słońca” za wspieranie dzieci niepełnospraw-

Puszczanie wianków na Bystrzycy podczas Leśnickiej Nocy Świętojańskiej w 2020 roku

n y c h
i i c h
r o d z i n
i F u n d a c j a
O g ó l n o p o l s k i
S t r a j k K o b i e t z a d z i a -
ł a l n o ś ć n a r z e c z p r a w c z ł o -
w i e k a i r ó w n o u p r a w n i e n i a .

Nagrodą Prezydenta Wrocławia uhonorowano: prof. Wojciecha Witkiewicza – chirurga i założyciela Rotary Club Wrocław; Krystynę Parasz-kiewicz-Pater – aktorkę teatralną i filmową; firmę BETARD – sponsora tytułarnego Sparty Wrocław; Wrocławskie Towarzystwo Naukowe i Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta we Wrocławiu.

Noc Kupały

W polskiej tradycji ważnym świętem jest też wigilia św. Jana (23 czerwca), zwana nocą

W polu środkowym, wewnątrz białej okrągłej misy, widnieje biała głowa patrona Wrocławia, św. Jana Chrzciciela, z czarnymi włosami i brodą, skierowana skośnie w prawo.

Świętego Jana Chrzciciela

Na żółtym tle czarny orzeł śląski o symetrycznie rozłożonych skrzydłach, zwrócony głową w prawo z wyraźnie zaznaczoną białą półksiężycową wstęgą poprowadzoną przez tułów i skrzydła, z krzyżem równoramiennym pośrodku – to godło Piastów śląskich.

nie, po tradycyjnej świętojańskiej paradzie nad Bystrzycę, uczestnicy będą przy zachodzącym słońcu puszczać na wodę wianki. Wstęp jest wolny. Szczegóły programu na www.zamek.wroclaw.pl.

Ważne symbole

Z Wrocławiem nierozdzielnie łączą się jego symbole: herb i czerwono-żółta flaga. To świadkowie historii miasta, bo w ciągu wieków dodawano i usuwano elementy herbu świadczące o zmianie przynależności miasta do kolejnych państw. Podobno to jeden z niewielu herbów w tej części Europy, który tak często zmieniał swój wizerunek. O jego ostatecznym kształcie zdecydowała Rada Miejska w czerwcu 1990 roku.

Na czerwonym tle białe popiersie św. Jana Ewangelisty osadzone na odwróconej złotej koronie – twarz skierowaną na wprost otacza złoty nimb – od połowy XIV w. św. Jan Ewangelista jest patronem rady miejskiej i kaplicy ratuszowej.

Herb zdobi wiele miejskich budynków – i o tym właśnie opowiada wystawa „Herb w mieście”, którą można oglądać do 2 lipca na Rynku (na wysokości baru Witaminka). Opracował ją Krzysztof Studniarek.

Święto Wrocławia zawsze poprzedza również wybór plakatu. W tym roku konkurs, na który wpłynęło 70 prac, wygrała Maria Miłkołajewska. Wybrane plakaty możemy zobaczyć na plenerowej wystawie plakatu na ul. Kuźnicznej. Potrwa ona do 30 czerwca.

Agata Zięba

Program Święta Wrocławia 2021

Ale Święto Wrocławia to przede wszystkim cykl imprez kulturalnych, które w drugiej połowie czerwca organizowane są na terenie całego miasta. Wstęp na wszystkie wydarzenia jest bezpłatny.

VIII Święto ulicy Odrzańskiej, VII Święto Kwiatów, 22-25 czerwca

Kamieniczka Małgosia utonęła w kwiatkach. Wystawę tworzą kompozycje wykonane przez członków Towarzystwa Miłośników Wrocławia podczas Święta ulicy Odrzańskiej i Święta Kwiatów.

7. Festiwal Old Jazz Days, 26 czerwca, Rynek

Festiwal jazzu tradycyjnego o godz. 16.00 rozpocznie Parada Nowoorleańska, a następnie wystąpi kolejno pięć wrocławskich zespołów: Dixie Tiger's Band, Sami Swoi Orchestra i Katarzyna Mirowska, Zbigniew Lewandowski kwintet, Jerzy Wilk Kaczmarek Wilcze Sidła, Jazz Production i Marzena Słowik. Koncert poprowadzi Jerzy Skoczylas.

Waligóriada 2021, 26 czerwca, park Południowy

Koncert plenerowy poświęcony twórczości Andrzeja Waligórskiego i Jana Kaczmarka rozpocznie się o godz. 14.00. Prowadzenie: Kabaret ELITA. Wystąpią: Projekt Volodia, Magdalena Zawartko, chór Szkoły Podstawowej nr 43 im. Jana Kaczmarka przy ul. Grochowej, Grzegorz Halama, Aga Damrych i Jerzy Skoczylas, zespół AGAT, Katarzyna Dziewiątkowska.

XIII Festiwal Wysokich Temperatur, 26 i 27 czerwca, Akademia Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta, ul. Traugutta 19/21

Liczne pokazy dla publiczności, w tym np. z użyciem pieca ceramicznego inspirowanego maszynami parowymi czy warsztaty z tworzenia puzzli z aluminium. Większość wydarzeń odbędzie się na świeżym powietrzu, w ogrodzie ASP. Częścią festiwalu jest też wystawa „Dzieło ognia” prezentowana do 28 czerwca w Galerii Neon w środku ASP.

Muzeum Militarne, 26 i 27 czerwca, ul. Pełczyńska 33

Prezentacje plenerowe: schronów wartowniczych, kuchni polowej KP 370 i – pozyskanych specjalnie na Święto Wrocławia – trzech armat. Do tego wystawa pojazdów wojskowych oraz broni palnej i wystawa fotograficzna o Linii Maginota. Prezentacja „Historyczno-militarny Wrocław” – do obejrzenia w kazamacie nr 2, 3, 4 schronu głównego. Na zakończenie w niedzielę o godz. 17.00 organizatorzy zapowiadają widowisko z efektami inscenizacji pola walki, takie jak wybuchy, strzały karabinowe, palące się ognisko, dymy.

Wielka Wrocławska Potańcówka, 26 czerwca, pl. Wolności

Potańcówka to impreza dla wszystkich wrocławian – w każdym wieku i na każdym poziomie tanecznego wtajemniczenia. Będzie muzyka z różnych stron świata i animatorzy tańca. Start o godz. 18.00 przed Narodowym Forum Muzyki.

Cały program na

www.wroclaw.pl/go/zestawienia/swieto-wroclawia

MOTYW ZE ZWYCIESZKIEGO PLAKATU
MARII MIŁKOŁAJEWSKIEJ

świętojańską lub nocą Kupały. Rozpalano wtedy ogniska, w których palono zioła, wrócono, tańczono, aby zapewnić świętującym zdrowie i urodzaj. Dziewczęta puszczały w nurty rzek wianki z zapalonymi świecami.

Do tej tradycji nawiązuje Centrum Kultury Zamek w Leśnicy, które w sobotę, 26 czerwca, zaprasza na swoją odsłonię nocy świętojańskiej. Wydarzenie rozpocznie się już o godz. 12.00. Będą warsztaty z budowania domków dla owadów i kwietników (zapisy na biletyna.pl), jarmark z wyrobami lokalnych producentów i rękodziełem. Po południu odbędzie się koncert muzyki tradycyjnej „Poznajmy swoje korzenie” i koncerty zespołów: Klara Cloud & The Vultures i szamańskiej Mehehe. Na zakończe-

Nasze osiedla

Nasz Ołtaszyn – premiera hymnu

Koncert jazzowy, spektakle, happening plastyczny, a także premierowe odegranie hymnu „Nasz Ołtaszyn” kompozycji Marzeny Cybulki. Takie atrakcje będą czekały podczas festynu w sobotę (26 czerwca) „Nasz Ołtaszyn – wszyscy jesteśmy sąsiadami”.

Impreza odbędzie się na terenie skweru przy Ośrodku Kultury CAL ze „Sceną Teatru Na Bruku” przy ul. Pszczelarskiej 7. Festyn będzie również okazją, aby mieszkańcy mogli dowiedzieć się więcej na temat działalności ośrodka. Przez cały czas trwania imprezy będzie działał punkt informacyjny, gdzie będzie można zasięgnąć informacji. Start o godz. 10.00.

Kolektywnie bezpieczniej

Rada Osiedla Maśllice zaprasza na imprezę plenerową „Kolektywnie bezpieczniej, czyli bez troskie wakacje”. Zabierzcie ze sobą koce, dobry humor i przybawajcie w sobotę (26 czerwca) o godz. 15.00 nad staw przy ul. Maślickiej (przy Kalejdoskopie). W programie: gry i zabawy, warsztaty plastyczne, spotkanie z lekarzem weterynarii „Zapytaj doktora Szpaka o swojego zwierzątko” (od godz. 17.00), a także warsztaty z udzielania pierwszej pomocy, które będą prowadzone przez Grupę Ratownictwa Medycznego (od godz. 15.30). Wstęp wolny.

Festyn biskupiński

Biskupin będzie witał wakacje! W niedzielę o godz. 15.00 (27 czerwca) u zbiegu ulic Braci Gierymskich i Wojtkiewicza rozpocznie się festyn na Biskupinie. A w jego trakcie moc atrakcji zarówno dla młodszych, jak i starszych: dmuchane zamki, zajęcia plastyczne, ekowarsztaty, kurs pierwszej pomocy, megabańki mydlane, foodtrucki, pokaz taekwondo, pokaz gotowania pysznych przekąsek i kramik z zabawkami. Impreza potrwa do godz. 19.00.

HUBY

Nowy skatepark i boisko do siatkówki

Ruszyła budowa kolejnego skateparku we Wrocławiu. Fani jazdy na deskorolce, rolkach czy BMX-ie będą mieć nowe miejsce do nauki trików. Tym razem obiekt powstaje przy ul. Ślężnej, koło Technikum nr 18.

Projekt realizuje Zarząd Inwestycji Miejskich. Jeśli wszystko pójdzie zgodnie z planem, inwestycja będzie gotowa pod koniec tego roku. Jej koszt to ponad 2,7 mln zł.

20 przeszkód

Na jej terenie pojawi się ponad 20 elementów – przeszkód – na których będą mogli ćwiczyć zarówno amatorzy, jak i bardziej doświadczeni skaterzy. Nowych trików i różnych rodzajów ewolucji będzie można uczyć się m.in. na minirampie, funboxie, grindboxie, bank rampie i piramidach, poręczy łamaniej, skośnej i spadowej z bumphem, railu skośnym oraz quarterze.

Obok skateparku przy ul. Ślężnej powstanie boisko, którego zarządcą będzie Technikum nr 18

Mała architektura i boisko

Zaplanowano także oświetlenie całego placu i nowe nasadzenia oraz elementy małej architektury: ławki (13 szt.), kosze na śmieci (6 szt.), stojaki na rowery (12 szt.)

i tablice informacyjne z regulaminem użytkowania skateparku (3 szt.). Obok powstanie również boisko do siatkówki, które będzie ogrodzone. – Wstęp do skateparku będzie ogólnodostępny i bezpłatny – zaznacza Marcin Janiszewski

z Młodzieżowego Centrum Sportu we Wrocławiu, które będzie zarządcą obiektu. W mieście budowane są podobne na Bartoszowicach i Nowym Dworze.

Paulina Czarnota

OŁBIN

Film niespodzianka znów w parku Tołpy

Za książkę lub roślinkę możesz wziąć udział w sekretnym pokazie filmowym. 30 czerwca wypada ostatnia środa miesiąca, a to oznacza drugie spotkanie w ramach odświeżonej po pandemii Spółdzielni Kinowej „Ołbin”. Zapisy na seans wciąż trwają, a oprócz filmu na chętnych będą czekać gry i zabawy oraz quiz filmowy z nagrodami.

Kino pod chmurką odbędzie w parku Tołpy – tak jak w zeszłej edycji

Spółdzielnia Kinowa „Ołbin” wystartowała w marcu w 2018 r. w jednym z mieszkań przy ul. Józefa Lompy. Projekt zakładał pełną tajemnicę: od miejsca projekcji, po prezentowany film. W nowym roku formuła została nieco zmodyfikowana. Wciąż sekretem zostają pokazywane tytuły, ale od teraz selekcja przechodzi z rąk Lecha Molińskiego do osób w różny sposób związanych z Ołbinem. Wszystkie pokazy odbywają się teraz w parku Tołpy.

Jak działa formuła secret cinema? Zapisujemy się na wydarzenie, nie znając tytułu wybranego przez kuratorów filmu. Osoby, które otrzymają potwierdzenie rezerwacji, mają zagwarantowane od organizatorów miejsce siedzące. Wejściówki można otrzymać po przekazaniu

do biblioteki sąsiedzkiej książki lub pomagając zazielenić Ołbin, czyli przynosząc do Stowarzyszenia Żółty Parasol roślinę, której będziemy mogli użyć i zasadzić na osiedlu.

Bilety można rezerwować do 27 czerwca mejlowo: rezerwacja@zolytyparasol.org, w tytule: Spółdzielnia Kinowa „Ołbin”. Będą do odbioru w dniach 28 i 29 czerwca w Żółtym Parasolu przy ul. Bolesława Prusa 37-39, w godz. 10.00-19.00. Filmowy wieczór rozpocznie się 30 czerwca o godz. 20.30. Najpierw gry i zabawy (boule i frisbee), później quiz filmowy, a projekcja wystartuje o 21.30. Organizatorem cyklu sekretnych pokazów jest Wrocławska Fundacja Filmowa, we współpracy ze Stowarzyszeniem Żółty Parasol.

Paulina Czarnota

ZĄBKOWICE ŚLĄSKIE

Fascynujące historie w cieniu Krzywej Wieży

Mroczne wydarzenia w śląskim Frankenstein, czyli dzisiejszych Ząbkowicach Śląskich, były inspiracją dla Mary Shelley – autorki najstynniejszej powieści grozy. Oprócz arcyciekawej przeszłości miasteczko przyciąga miejscami i atrakcjami, które pozwalają dobrze wypocząć.

Na początku XVII w. grupa grabarzy z Frankenstein została oskarżona o sprowadzenie zarazy, czary i beczeszczenie zwłok. Wszyscy zostali skazani na śmierć. O tym, że angielska pisarka Mary Shelley, autorka powieści „Frankenstein, czyli współczesny Prometeusz”, mogła wiedzieć o wydarzeniach w miasteczku na Śląsku, świadczą tytuł i fabuła jej utworu. Powieściowy doktor Frankenstein także preparował zwłoki wykradzione z cmentarza.

Śladami doktora Frankenstein

W Ząbkowicach Śląskich wykorzystuje się popularność historii o upiornym wynalazcy. W Dworze Kauffunga można obejrzeć wystawę pod tytułem „Śladami doktora Frankenstein”, która opowiada o procesie grabarza z 1606 r. Zaaranżowano tam także laboratorium szalonego naukowca. Atrakcją jest sam dwór czeskiego rycerza Zygmunta Kauffunga von

Chlum. To najstarszy budynek mieszkalny w mieście, pierwsza wzmianka o nim pochodzi z roku 1504. Według ząbkowickiej legendy, Kauffung von Chlum nie kultywował cnót rycerskich, lecz żył z rozbójnictwa. Został za to skazany na banicję, mimo to nie zrezygnował z napadów i grabieży i oddał głowę pod topór kata. Jego nagrobek można zobaczyć w kościele parafialnym pw. św. Anny. Po II wojnie światowej dwór podzielono na mieszkania, a na przełomie lat 60. i 70. stał się siedzibą Izby Pamiątek Regionalnych.

Zamek czeskiego księcia

Podczas spaceru po Ząbkowicach nie można ominąć ruin książęcego zamku. Pierwsza warownia stanęła w tym miejscu już w średniowieczu. Na początku XVI w. rezydencję rozpoczął budować tu książę Karol I Podiebrad, namiestnik Królestwa Czeskiego. Autorem projektu był Benedykt Ried, który wykorzystał w budowlu gotyckie pozostałości, ale nowemu kompleksowi mieszkalno-obronnemu nadał cechy typowe dla renesansu. Zamku nie ukończono, głównie ze względów finansowych.

Po śmierci księcia Karola I w 1536 r. (któ-

Ruiny zamku w Ząbkowicach Śląskich

ry z żoną Anną pochowany został w kościele pw. św. Anny), jego potomkowie zaniedbali siedzibę rodu. Podczas wojny trzydziestoletniej w 1646 r. zamek został poważnie uszkodzony, dzieła zniszczenia dopełniły kolejne pożary. Budowla była remontowana, jednak na początku XIX w. kompleks został wysadzony w powietrze przez wojska cesarskie pod dowództwem marszałka Montecuccoli. Dzisiaj można podziwiać w Ząbkowicach jego malarznicze pozostałości.

Wieża krzywa jak w Pizie

Obowiązkowym punktem wycieczki po Ząbkowicach jest Krzywa Wieża. Początki konstrukcji nie są dokładnie znane. Najstarsza wzmianka o budowlu pochodzi z 1413 r., pemi-

ła wówczas funkcję dzwonnicy kościoła pw. św. Anny. Kiedy w 1590 r. miasto nawiedziło trzęsienie ziemi wieża zaczęła się przechylać, dodatkowo efekt krzywizny spotęgowało jej posadowienie na grząskim gruncie. Dziś Krzywa Wieża ma 2,14 m od-

#odwiedź

DOLNY ŚLĄSK

chylenia od pionu i jest najbardziej krzywą wieżą w Polsce. Wysokość obiektu to 34 m, co odpowiada 10-piętrowemu budynkowi, a na jej szczyt prowadzi 139 schodów. Ze szczytu roztacza się piękny widok na miasto i okolice.

Znacznie młodszy – bo pochodzący z drugiej połowy XIX w. – jest ząbkowicki ratusz. Obiekt powstał według projektu Alexisa Langerera z Wrocławia. Wzniesiony jest na planie kwadratu, ma trzy kondygnacje, nad którymi góruje 72-metrowa wieża z zegarem zwieńczona

strze-
listy m
ażurowym
hełmem.
W sali ślubów
znajduje się
obraz Michaela Willmana „Obna-
żenie z szat”. Artysta uchodzi za
jednego z najważniejszych malarzy
okresu baroku w Europie Środko-
wej, nazywany jest śląskim Rem-
brandtem.

Oprócz trasy wyznaczonej przez relikty przeszłości, w Ząbkowicach można po prostu wybrać się na spacer po miejskich parkach oraz skorzystać z oferty pływalni.

Jak dojechać?

Z Wrocławia do Ząbkowic Śląskich jest blisko 70 km. Przejazd drogą S8 (w kierunku na Kłodzko) zajmuje nieco ponad godzinę.

Pociągami z Wrocławia z przesiadką w Kamieńcu Ząbkowickim lub Jaworzynie Śląskiej, przejazd zajmuje od półtorej do ponad dwóch godzin.

URZĄD MIASTA ZĄBKOWICE ŚLĄSKIE (3)

W Ząbkowicach znajduje się jedyna taka w Polsce – druga po słynnej na całą Europę w Pizie – Krzywa Wieża. To tutaj można poznać straszną historię Frankenstein i dowiedzieć się, co wspólnego mają Ząbkowice z tą ikoną popkultury. Nasze miasto to także wiele innych atrakcji historycznych, jak ruiny renesansowego Zamku Książęcego, cerkiew św. Jerzego z jednymi z najstarszych na Śląsku freskami i piękny neogotycki ratusz z XIX wieku. To także tereny zielone do wypoczynku z kilkoma parkami i nowoczesną krytą pływalnią. Ale przede wszystkim to przyjaźni i otwarci ludzie.

Marcin Orzeszek
burmistrz Ząbkowic Śląskich

Wrocławskie pokolenia

Żyjmy solidarnie – zdrowo – międzypokoleniowo

Wrocławskie Centrum Rozwoju Społecznego – Wrocławskie Centrum Seniora startuje z kampanią, w której babcie i dziadków na temat szczepień będą edukować m.in. ich wnuki. Kampanię promują też znani wrocławianie, jak Jerzy Skoczylas, były radny miejski, znany również z kabaretu Elita.

– Szczepionka to jedna z nielicznych rzeczy, która nic nie kosztuje, a jest bezcenna. Zaszczepiłem się, bo bezcenni są dla mnie moi bliscy i wiem, że ja dla nich też – mówi Jerzy Skoczylas, wspierający wrocławską kampanię.

Szczepienie przeciw COVID-19 chroni nie tylko nas, ale także naszych rodziców, dziadków, dzieci, przyjaciół i znajomych. Dbając o własne zdrowie, wspieramy się wzajemnie i tym samym wzmacniamy więź międzypokoleniową. Bądźmy odpowiedzialni za swoich najbliższych – tak organizatorzy kampanii zachęcają do wzięcia odpowiedzialności za odporność naszego otoczenia.

Konkursy, sonda i filmy

Przygotowane zostały materiały promocyjne: ulotki, sonda wśród dzieci i krótkie filmy zachęcające

Dziadek z babcią są dla mnie bardzo ważni i lubię spędzać z nimi czas, jeździć na wycieczki i bawić się na placu zabaw. Jeśli chcemy to robić, to wszyscy muszą się zaszczepić – mówi 6-letni Kuba z Wrocławia

do szczepień. W ramach kampanii odbędą się także konkursy dla dzieci, młodzieży i seniorów. Jednym z nich jest konkurs plastyczny „Żyj zdrowo – międzypokoleniowo. Zaszczep się!”.

Do udziału w nim zaproszono przedszkolaki i uczniów szkół

podstawowych z Wrocławia. Organizatorzy czekają na prace nawiązujące do tematu konkursu wykonane dowolną techniką indywidualnie lub grupowo do 9 lipca 2021 r. Można je wysłać pocztą pod adresem Wrocławskie Centrum Rozwoju Społecznego – Wrocławskie Centrum Seniora, pl.

Dominikański 6, 50-159 Wrocław, pokój 29 (z dopiskiem „Praca na konkurs – Żyj zdrowo – międzypokoleniowo. Zaszczep się!”) lub mailowo (zdjęcia prac w formacie jpg lub png) do koordynatora: marta.lomnicka@wcrs.wroclaw.pl. Szczegóły na stronie www.seniorzy.wroclaw.pl.

Rzetelna informacja

Informacji na temat szczepień udziela Punkt Informacyjny Wrocławskiego Centrum Seniora, który jest czynny od poniedziałku do piątku w godz. 9.00–15.00. Pod dobrze znanym seniorom numerem telefonu 71 344 44 44 można dowiedzieć się też, gdzie można zaszczepić się we Wrocławiu np. najbliższym swojego miejsca zamieszkania. Cały czas jest także prowadzona akcja telefonowania do najstarszych mieszkańców Wrocławia z pytaniem o ich zdrowie i samopoczucie.

Jak dotrzeć na szczepienie

Seniorzy w wieku 75+, którzy są posiadaczami Złotej Karty Seniora, mogą dotrzeć na szczepienia, korzystając z Taxi75+. Dodatkowo Urząd Miejski Wrocławia i MPK Wrocław pomagają dotrzeć do punktów szczepień osobom ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz seniorom w wieku 70+.

Kampania „Solidarnie – zdrowo – międzypokoleniowo” potrwa do jesieni. Bieżące informacje o jej przebiegu można znaleźć na stronie www.seniorzy.wroclaw.pl oraz www.wcrs.wroclaw.pl.

Agata Zięba

Czarek szuka domu Świetlik na tramwaju nr 2703

Czarek to prawie 4-letni niewielki piesek. Jego pan oddał go do schroniska, bo nie mógł się już nim opiekować.

Czarek jest nieufny w stosunku do obcych. Dla tych, których już pozna i polubi, jest za to miły i kontaktowy. Niestety, nie toleruje innych

zwierząt w swoim otoczeniu. Chętnych do adopcji tego kawalera po przejściach prosimy o kontakt ze schroniskiem.

TOZ Schronisko dla Bezdomnych Zwierząt we Wrocławiu

ul. Ślężowa 2, tel. 71 362 56 74

Więcej zwierzątek na stronie internetowej www.schroniskowroclaw.pl oraz na profilu www.facebook.com/schronisko.wroclaw

Ponoć zginęła mu jedna moneta i od tego czasu jeździ na tramwaju, by ją wypatrzyć. Na pewno można zobaczyć go na dachu wozu o nr. 2703. Ale trzeba być czujnym, bo ciągle podróżuje inną trasą. Najczęściej jest widywany na liniach: 2, 5, 11, 17, 20, 70 i 74.

Krasnal Świetlik, zwany też Latarnikiem, pojawił się we Wrocławiu 13 lat temu. Inne krasnale opowiadają, że od razu miał przy sobie worek pieniędzy i latarenkę. Swoją skarbnicę chował co noc w innym miejscu w pobliżu torów tramwajowych. Ale pewnego razu zginęła mu jedna moneta, więc wskoczył na dach tramwaju, aby ją odszukać. Trafił na wóz Protram 205WrAs o numerze bocznym 2703. I tak jeździ na tym dachu do dziś, nad pierwszymi drzwiami dla pasażerów, wieczorami przyświecając sobie latarenką.

Jest do tego wozu bardzo przywiązany. Dlatego gdy został on wytypowany wraz z innymi 24 tramwajami do remontu, wyjechał z nim na 5 tygodni do Poznania.

Od czerwca Świetlik znów szuka swojej monety we Wrocławiu. Teraz jego tramwaj ma klimatyzację, ulepszony system informacyjny, dodatkowe udogodnienia dla niepełnosprawnych i tradycyjny, wrocławski niebieski kolor.

Anna Aleksandrowicz

My wrocławianie

Młodzi naukowcy i artyści chcą zmieniać świat

Dr Urszula Komarnicka, mgr Alicja Patanowska i dr Filip Duszyński – to nowy skład prezydium Akademii Młodych Uczonych i Artystów. Akademia, już od ponad 10 lat, jest miejscem działań młodych adeptów nauki związanych z dolnośląskimi uczelniami wyższymi i instytutami naukowymi.

Minęło kilka tygodni od czasu wybrania nowego prezydium. Jakie są wasze najbliższe plany?

A.P.: Jesteśmy w tej wyśmienitej sytuacji, że poprzednie prezydium merytorycznie pozostawiło nam wysoko postawioną poprzeczkę. Tego będziemy się trzymać. W tej kadencji zależy nam na jak najszerzej wymianie wiedzy.

F.D.: Od jesieni wznawiamy regularne spotkania dyskusyjne w formie stacjonarnej. Chcielibyśmy, aby część tych spotkań – w tym takich, na które zapraszać będziemy gości ze świata nauki i sztuki – miała charakter otwarty. Zapraszanie mieszkańców Wrocławia do hermetycznego na co dzień środowiska naukowego i artystycznego jest częścią naszej misji. Nie zabraknie wykładów na temat prowadzonych przez nas badań w przystępnej formie. Planujemy, że część z nich będziemy prowadzić dla uczniów wrocławskich szkół.

U.K.: Z kolei moim wielkim marzeniem jest projekt związany z propagowaniem ochrony środowiska, w który zaangażują się wszyscy Akademicy, a także miasto. Marzy mi się też połączenie w pewnych aspektach sił AMUiA z fundacją Olgi

Tokarczuk – myślimy o tym, w jaki sposób moglibyśmy ten pomysł realizować.

Czy Akademia zamierza też skierować część działań do wrocławian i jakoś ich w nie zaangażować?

F.D.: Chcielibyśmy włączyć się w działania dążące do poprawy jakości naszego krajobrazu. Planujemy zaangażować w to także studentów.

A.P.: Wrocławska Akademia jest jedyną organizacją zrzeszającą młodych naukowców, która postawiła w tak wyraźny sposób na sztukę. Za to jesteśmy ogromnie wdzięczni prof. Tadeuszowi Lutemu. Dziś na arenie międzynarodowej wyraźnie widać, że projekty łączące naukę ze sztuką są bezcenne, jeśli chodzi o popularyzację nauki. Chcemy iść tym tropem.

Czy rola naukowców i artystów w społeczeństwie zmienia się, np. w związku z pandemią?

A.P.: Rola artystów i naukowców w społeczeństwie wyraźnie się zmienia. Potrzebujemy nowych rozwiązań choćby do produkcji dostępnej, bezemisyjnej energii czy walki z przyszłymi pandemia-

Nowe prezydium AMUiA ma wiele planów – pandemia pokazała im, jak rozmawiać i co jest do zrobienia

mi. Niestety, naukowe wykresy nie mają zdolności porywania tłumów. Ale te cechy ma język sztuki.

U.K.: Dla mnie jako naukowczyni pandemia to smutny czas. Społeczeństwo mocno zweryfikowało naukowców i ich dokonania – nie ma do nich pełnego zaufania. Musimy wyjść do społeczeństwa i zacząć

na nowo opowiadać o chorobach, ich pochodzeniu i zapobieganiu.

F.D.: Pandemia tylko uwydatniła to, co widoczne było od dawna – ludzie nie są już w stanie zweryfikować, co jest prawdą, a co tzw. fake newsem. Sprzyjają temu media społecznościowe, w których każdy może opublikować na co tylko ma

ochotę, a informacja w ten sposób wprowadzona w obieg zaczyna żyć własnym życiem. W takich warunkach naukowcy powinni być ostoją obiektywizmu i rzetelności. Musimy zabierać głos. Naukowcy i artyści szczególnie dzisiaj powinni być blisko ludzi i ich wspierać.

Rozmawiała Katarzyna Białończyk

Drugie mieszkanie opieki wytchnieniowej otwarte

Przy ul. Kamińskiego 190 otwarte zostało drugie mieszkanie opieki wytchnieniowej we Wrocławiu. Dorosłe osoby z niepełnosprawnością będą mogły w nim za darmo przebywać, gdy ich opiekunowie będą potrzebowali wolnego czasu.

Mieszkanie znajduje się na parterze Pensjonatu dla Osób Starszych. Na remont, dostosowanie pomieszczeń do potrzeb osób z niepełnosprawnościami i specjalistyczny sprzęt (podnośnik sufitowy, obrotowe łóżko rehabilitacyjne, łóżko kąpielowe, uchwyty i poręcze) MOPS wydał 150 tys. zł. Będą tu przyjmowane dorosłe osoby niepełnosprawne, aby opiekunowie mogli załatwić swoje sprawy lub odetchnąć od trudnej codzienności. We Wrocławiu przy ul. Horbaczewskiego 24 jest już jedno takie mieszkanie, ale przeznaczone dla dzieci i młodzieży.

Sprzęty w mieszkaniu są zautomatyzowane. Oprócz łóżka reha-

bilitacyjnego i kąpielowego zainstalowany został także system transportowy, który pozwala na bezpieczne przemieszczanie osób między pomieszczeniami. W ciągu 2 lat wsparcie zostanie udzielone w postaci 14,5 tys. godzin „turnusów wytchnieniowych”.

– Aktualnie pracujemy nad wyłonieniem operatora mieszkania – mówi Andrzej Mańkowski, zastępca dyrektora MOPS ds. Osób z Niepełnosprawnością i Świadczeń. – Realizacja projektu rozpocznie się pod koniec trzeciego kwartału tego roku, a nieco wcześniej ogłosimy nabór i będziemy zapraszać chętnych do skorzystania z mieszkania. Co istotne, opie-

ka jest bezpłatna, finansowana z funduszy unijnych.

– Mieszkanie, które otwieramy przy ul. Kamińskiego, powstało w ramach projektu SAMO-Dzielnia, który Fundacja „Promyk Słońca” realizuje w partnerstwie z gminą Wrocław i Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej. To już druga edycja tego projektu. Oba otrzymały dofinansowanie Europejskiego Funduszu Społecznego; udało się na nie pozyskać ponad 6 mln zł dotacji – mówi Anna Grabowska z zarządu Fundacji „Promyk Słońca”.

Redakcja

www.mops.wroclaw.pl

Pokój mieszkania opieki wytchnieniowej przy ul. Kamińskiego 190

My wrocławianie

Zdalnie, hybrydowo, a także w reżimie sanitarnym Rok szkolny pandemiczny, lecz z Dropsem na deser

”

Maciej Baranowski

Podczas tego roku szkolnego najbardziej brakowało mi kontaktu z nauczycielami, zwłaszcza z moją polonistką i dyrektorem szkoły. Z koleżankami i kolegami mogłem spotykać się poza szkołą i tak robiłem. Na wakacje na pewno gdzieś wyjadę, ale że cenię spontaniczne eskapady, jeszcze nie wiem, gdzie to będzie. Może Tatry, Mazury, a może Pojezierze Wielkopolskie. Oczywiście nie sam, ale ze znajomymi i rodziną.

”

Michalina Świetlicka

Ja mam plan, żeby pojechać z rodzicami do Polanicy-Zdroju. Poza tym dwa tygodnie spędzę na obozie szkolnym. Wyjadę z naszym Trójkowym Klubem Turystycznym w Beskid Żywiecki. Bardzo chciałabym też naspotykać się do woli ze znajomymi. W roku szkolnym ciągle pojawiały się jakieś obostrzenia, więc czuję niedosyt pod tym względem. Muszę to nadrobić.

”

Adam Majchrowski

Najtrudniejszą sprawą podczas tego roku szkolnego były zajęcia on-line. Pewnie, że wygodniej jest siedzieć przed ekranem komputera na lekcji we własnym domu niż w klasie. Ale jednak nauka z 30 osobami w jednej sali i nauczycielem podnosi poziom. Zaszczepiłem się, więc na pewno gdzieś wyjadę – w góry, nad jezioro albo za granicę – to się jeszcze okaże. Będę też cieszył się naszym nowym psem – Indianą.

Prawie 2 tys. zgłoszeń o przypadkach COVID-19 w przedszkolach i szkołach, ponad milion maseczek jedno – i wielorazowych, 3 mln zł na zakup laptopów, tabletów, komputerów stacjonarnych, drukarek i tablic interaktywnych do szkół, ponad 3,6 mln zł na zakup narzędzi do nauczania zdalnego dla nauczycieli – tak z grubsza wyglądała w liczbach pandemia w roku szkolnym 2020/21 we Wrocławiu.

„O roku ów, kto ciebie widział w naszym kraju...” – chciałoby się powtórzyć za wieszczem Adamem. Nie był to jednak rok urodzaju, lecz wojny z COVID-em-19. Długotrwała izolacja i edukacja zdalna dała w kość wszystkim.

Kwarantanny i zawieszenia

Z raportu departamentu edukacji z okresu od 1 września 2020 do 13 maja 2021 wynika, że najkrócej z powodu pandemii w domach zostały przedszkolaki: od 29 marca do 19 kwietnia. W tym czasie z opieki w przedszkolach mogły korzystać tylko maluchy, których rodzice walczyli z COVID-em: lekarze i mundurowi.

Jednak do połowy maja, 299 grup lub całych przedszkoli zostało wystanych na 10-dniową kwarantannę z powodu zachorowań dzieci, rodziców lub personelu. Szkoły podstawowe kilkakrotnie przeżyły zawieszenie zajęć stacjonarnych i przechodzenie na naukę zdalną lub hybrydową (tydzień w szkole, tydzień zdalnie). Przez COVID 257 klas zostało natychmiast wystanych na kwarantannę. Szkoły ponadpodstawowe i specjalne od 19 października do połowy maja działały tylko zdalnie.

Akcja: dezynfekcja

Maluchy w przedszkolach uczyły się, jak myć prawidłowo ręczkom „plecki i brzuszki”, do szkół departament edukacji zakupił środki ochrony osobistej: ok. 1,23 mln sztuk maseczek jednorazowych i ponad 22 tys. maseczek wielorazowych, prawie 66 tys. litrów płynów do dezynfekcji rąk, prawie 120 tys. rękawiczek lekarskich, 2700 fartuchów, 530 okularów ochronnych, 4 tys. przyłbic i 1337 termometrów bezdotykowych. Magazyny i centra dystrybucji tych środków mieściły się w różnych placówkach oświatowych Wrocławia, w tym w budynku SP 77 przy ul. św. Jerzego i Technikum nr 15 przy ul. Skwierzyńskiej.

Pojawienie się mopsa Dropsa w SP 84 przy ul. Górnickiego podziało na uczniów wyciszająco

Nauka przez internet

Żeby w ogóle zorganizować naukę przez internet, departament edukacji zakupił i przekazał szkołom 106 komputerów za pieniądze z Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa pn. „Zdalna Szkoła” i „Zdalna Szkoła+”). Ponadto do szkół przekazano łącznie ponad 3,1 mln zł na zakup sprzętu do zdalnego nauczania dla uczniów, za które kupiono: 572 laptopy, 363 komputery, 78 tabletów, 51 drukarek i kserokopiarek, 75 projektorów, tablic i monitorów interaktywnych. A także kamerki, słuchawki, routery i programy antywirusowe. Trzeba było też uzbroić w sprzęt do nauki zdalnej 7461 nauczycieli ze szkół prowadzonych i dotowanych przez miasto Wrocław za ponad 3,6 mln zł – ze zwiększonej subwencji oświatowej.

Konkursy w formule on-line

Przez zakaz wyjść ze szkoły, wydany przez Główny Inspektorat

Sanitarny, we Wrocławiu zawieszono zostały projekty miejskie i międzynarodowe: Edukacja w Miejscach Pamięci, Szkoła w Mieście, Miasto Pokoleń, Taniec moją pasją i Polsko-Niemiecka Współpraca Młodzieży. W formie on-line udało się jednak przeprowadzić konkurs na najlepszy Samorząd Uczniowski, prace Młodzieżowej Rady Miasta Wrocławia czy takie projekty NGO, jak np. cykl konkursów „Wędrówki szlakiem wartości”.

Pies w szkole – pilotaż na szóstkę

Od września każda wrocławska szkoła będzie też mogła zapisać się do programu „Pies w szkole”. W czerwcu SP nr 84 przy ul. Górnickiego (z mopssem Dropsem) i III LO przy ul. Składowej (z Czardaszem, Miedziakiem i Chili) przystąpiły do pilotażu tego programu. Sprawdzał się celująco. W ocenie nauczycieli, dzięki pojawieniu się

czwornogów, napięcie i negatywne emocje ustąpiły.

– Zależało nam na tym, by uczniowie po przymusowej nauce zdalnej miękko weszli w życie szkolne – tłumaczy Rafał Just, dyrektor SP nr 84. – Drops naszej pani bibliotekarki był u nas w szkole dwa razy w tygodniu i cieszył się wielkim powodzeniem. Chętnie go głaskano i wyprowadzano na minispacery.

Podobnie było w III LO. Tam swoje psy, po specjalnej weryfikacji ich zachowań wśród młodzieży, przyprowadzali polonistka i matematyk. – Zapanował w szkole wielki entuzjazm. Pomysł sprawdził się zarówno na lekcjach, bo pomagał w skupieniu, jak i w czasie przerw, gdy można było się odprężyć w zabawie – opowiada Tomasz Cygał, dyrektor III LO.

Anna Aleksandrowicz

Kulturalne wakacje we Wrocławiu

W wakacje czynne będą tylko dwa teatry repertuarowe w naszym mieście – Teatr Lalek i Teatr Komedia, są jednak propozycje plenerowe. Działają także wrocławskie muzea, które w wybrane dni można zwiedzić za darmo.

Większość teatrów ma wakacyjną przerwę, ale można zobaczyć spektakle w plenerze, bo w każdą niedzielę do 11.07 gra Teatr Plenerowy. Są też inne propozycje.

Teatralnie

Teatr Lalek w lipcu gra w dwa pierwsze weekendy (2-4 i 9-11.07), a w sierpniu w dwa ostatnie (20-22 i 27-29.08). W lipcowym repertuarze „Dżungla”, tegoroczna premiera spektakl „OJEJA! Albo o dziewczynce, która nie знаła swojego imienia” i dobrze znany „Och, Emil!”. W sierpniu natomiast obejrzymy premierowy „Lot przez tęczę”, „Ojeję” i „Afrykańską przygodę”. Bilety na spektakle w cenie 20 i 25 zł. Wrocławski Teatr Komedia w ostatni weekend lipca i przez cały sierpień: „Damski biznes” (30.07-1.08), „Łatwo nie będzie” (6-8.08), „Z twoją córką? Nigdy!” (13-15.08) i „Boeing Boeing” (21-22.08). Bilety kupimy w cenie 70 i 85 zł. Bajkowóz jest mobilną sceną Teatru na Ostrowie, który zagra z niego bezpłatnie dwa spektakle dla dzieci – 25.07 i 22.08. Scena zaparkuje obok Wrocławskiego Klubu Anima. Dzieci obejrzą opartą na warszawskiej legendzie „Złotą kaczkę”.

Aktorka Teatru na Ostrowie – Kinga Właszczyk – wciela się w Bajkobusie w tytułową „Złotą kaczkę”

Muzealnie

W środy wstęp wolny mamy do Muzeum Architektury. W czwartki obejrzymy za darmo wystawy stałe Muzeum Współczesnego Wrocław (w bunkrze przy pl. Strzegomskim) oraz we wszystkich filiach Muzeum Miejskiego

Wrocławia: Muzeum Historycznym (w Pałacu Królewskim), Teatru (przy pl. Wolności), Archeologicznym i Militariów (przy ul. Cieszyńskiego), Sztuki Mieszkańskiej (w ratuszu), Sztuki Cmentarnej (Cmentarz Żydowski), Sztuki Medalierskiej (w Pałacu Królewskim). W soboty

darmowy wstęp jest do Muzeum Poczty i Telekomunikacji. W Muzeum Narodowym wstęp jest płatny, ale dla uczniów i studentów z ważną legitymacją (7-26 lat) wstęp na wystawy stałe jest za złotówkę.

Magdalena Talik

Rękopisy i rotulusy na liście UNESCO

Rękopisy Słowackiego i średniowieczne rotulusy z Ołbina znalazły się na Polskiej Liście Krajowej Programu UNESCO „Pamięć Świata”. To wyjątkowe wyróżnienie.

Polska Lista Krajowa Programu UNESCO „Pamięć Świata” powstała w 2014 r. Wpisywane są na nią unikalne skarby narodowego

dziedzictwa o dużym znaczeniu dla historii, kultury i tożsamości naszego kraju, które przechowy-

wane są na co dzień w polskich archiwach, bibliotekach i muzeach. W tym roku na liście znalazły się dwie pozycje z Wrocławia – rękopisy Słowackiego i zwoje dokumentów z Ołbina.

ZNIO (1). ARCHIWUM PAŃSTWOWE (1)

Rękopisy „Konrada Wallenroda”, „Fantazego”, „Mazepy” czy „Króla-Ducha” przechowywane są we wrocławskim Zakładzie Narodowym im. Ossolińskich. Trafiły tu za sprawą Teofila Januszewskiego, wuja

i drugiego (obok matki Salomei) spadkobiercy Słowackiego, który w latach 60. XIX w. przekazał je wicekuratorowi Zakładu Ossolińskich we Lwowie Antoniemu Małeckiemu. W 1945 r. zostały przekazane do Biblioteki Narodowej, a dwa lata później trafiły do Wrocławia.

Rotulusy z lat 1305-1370 z zasobu Archiwum Państwowego we Wrocławiu stanowią część spuścizny opactwa pw. św. Wincentego na Ołbinie powołanego do życia jako benedyktyńskie w latach 20. XII w. To unikatowa w skali polskiej i rzadka w Europie forma dokumentu w postaci zwoju.

Magdalena Talik

Wroclove Summer Stage

Najpopularniejsi polscy artyści zaprezentują się na letniej scenie w Parku na Wyspie (ul. Wróblewskiego 9, obok zoo i Hali Stulecia). 25.06 zagra wrocławianin Lech Janerka, 26.06 – Hunter – polski zespół wykonujący muzykę z pogranicza rocka i metalu, z elementami klasycznymi, 27.06 swój 30. jubileusz będzie świętował na festiwalu zespół Raz Dwa, 15.07 – zespół Dżem, a 18 sierpnia Ralph Kaminski. Bilety w cenie od 70 do 100 zł dostępne są w serwisach eventim.pl i ebilet.pl.

Wratislavia Cantans

Trwa sprzedaż biletów na 56. edycję Międzynarodowego Festiwalu Wratislavia Cantans im. Andrzeja Markowskiego, która odbędzie się w dn. 3-12.09. W tym roku pod hasłem „Przekraczanie granic”. Szefowie festiwalu – Andrzej Kosendiak i Giovanni Antonini – dotrzymali słowa. Podczas tegorocznej edycji posłuchamy tych koncertów, które rok temu trzeba było z powodu pandemii odwołać. Wśród gwiazd długo wyczekiwana mezzosopranistka Magdalena Kožená i wrocławska duma – sopranistka Agata Zubel, zespoły Klangforum Wien, Huelgas Ensemble, Chor des Bayerischen Rundfunks, i Il Giardino Armonico pod dyrekcją Giovanniego Antoniniego. Bilety w cenie od 35 do 180 zł kupimy m.in. przez stronę NFM.

Ręki Dzieła Fest

Festiwal lokalnych rękodzielniczków przenosi się na plac na rogu ulic Szewskiej i Wita Stwosza. Impreza promująca niekomercyjnych artystów, tworzących z pasji i w pojedynczych egzemplarzach, jest już znana wrocławianom. Można tu kupić biżuterię, zabawki, ubrania, torby, dodatki, kartki, ceramikę, malarstwo i wiele innych autorskich wyrobów. Letnia edycja będzie odbywała się w trzy weekendy 25-27.06, 23-25.07, 20-22.08 w godz. 12.00-20.00. Wstęp jest bezpłatny.

Dla obcokrajowca

Підготовчі класи для дітей іноземців

Ви приїхали до Wrocław з іншої країни, а ваша дитина має розпочати навчання у польській школі? Ви хвилюєтеся, що мовний бар'єр буде перешкодою для навчання? Запишіть дитину до підготовчого класу!

Що таке підготовчий клас?

Підготовчий клас призначений для дітей, які починають навчання в польській школі. Тут діти мають більшу кількість занять польської мови, пізнають

польську культуру, беруть участь у тематичних уроках та інтеграційних заходах, знайомляться з містом. Водночас дитина не втрачає року, оскільки навчається за основною програмою на своєму рівні.

Підготовчі класи створені для дітей та підлітків віком від 6 до 19 років, які починають навчатись у школі і не володіють польською мовою. Навчання триває від 4 тижнів до 12 місяців і є безплатне.

Preparation classes for foreign children

Does your child come from another country and start learning at a school in Wrocław? Are you worried that language will be a barrier for learning?

Enrol your child in the preparation class!

What is the preparation class?

Preparation class is for children who start classes in a Polish school. In preparation class, children have a greater number of classes in Polish, pupils get to know Polish culture, take part in thematic lessons and in-

tegration activities, get to know the city. At the same time, the child does not lose a year because it implements the core curriculum for its level. Preparation classes are for children and adolescents aged 6 to 19 who start school and do not speak Polish. Study takes from 4 weeks to 12 months and is free of charge.

What will your child get in the preparation class?

- Lessons take place in a friendly atmosphere.
- Pupils have many hours of learning Polish as a foreign language and thematic classes.
- Children learn the vocabulary needed to learn other school subjects.
- Parents receive support, for example, consultations with teachers, training in the rules of education at a Polish school.

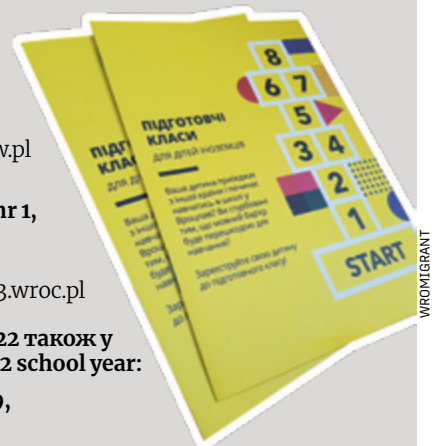
Школи з підготовчими класами / Schools which have preparation classes

- **Szkoła Podstawowa nr 4**, ul. Powstańców Śląskich 210-218 tel. 71 798 69 03, e-mail: sekretariat.sp004@wroclawskaedukacja.pl
- **Szkoła Podstawowa nr 74**, ul. Kleczkowska 2 tel. 71 798 68 63, e-mail: sekretariat.sp074@wroclawskaedukacja.pl
- **Szkoła Podstawowa nr 83**, ul. Tadeusza Boya-Żeleńskiego 32 tel. 71 798 68 69, e-mail: sekretariat.sp083@wroclawskaedukacja.pl
- **Szkoła Podstawowa nr 90**, ul. Orzechowa 62 tel. 71 798 68 73, e-mail: sekretariat.sp090@wroclawskaedukacja.pl
- **Szkoła Podstawowa nr 109**, ul. Inżynierska 54 tel. 71 798 68 39, e-mail: sekretariat.sp109@wroclawskaedukacja.pl
- **Liceum Ogólnokształcące nr XV**, ul. Wojrowicka 58 tel. 71 798 67 39, e-mail: sekretariat@loxv.wroclaw.pl
- **Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1**, ul. Zemska 16c tel. 71 798 69 15, e-mail: sekretariat@sp113.wroc.pl

У навчальному році 2021/22 також у школах / New in the 2021/22 school year:

- **Szkoła Podstawowa nr 29**, ul. Kraińskiego 1 tel. 71 798 67 20, e-mail: sp29@sp29.wroc.pl
- **Szkoła Podstawowa nr 2**, ul. Komuny Paryskiej 36-38 tel: 71 798 68 43, e-mail: sp2wroc@poczta.onet.pl
- **Szkoła Podstawowa nr 8**, ul. Jastrzebia 26 tel: 71 798 67 15, e-mail: sekretariat.sp81@wroclawskaedukacja.pl
- **Szkoła Podstawowa nr 93**, ul. Niemcewiczka 29-31 tel. 71 798 68 75, e-mail: sekretariat.sp93@wroclawskaedukacja.pl

www.wielokultury.wroclaw.pl

Вакцинація, щоб добре розпочати літні канікули

Спеціальний пункт лише для пацієнтів у підлітковому віці, безкоштовні консультації з лікарями різних спеціальностей, нагороди та приємні несподіванки для осіб, які отримають вакцину від COVID-19 – так Wrocław запрошує на велику акцію вакцинації на Стадіоні. Усе це у рамках Вакцинації, щоб добре розпочати літні канікули. В суботу, 26 червня, у перший день літніх канікул, без реєстрації та стресів вакцинацію може пройти молодь віком від 12 до 17 років. Пункт працюватиме від 10.00 до 17.00 години.

Як підліток може пройти вакцинацію

Необхідна письмова згода батьків, а якщо йдеться про учнів віком від 12 до 15 років – також присутність батьків під час щеп-

лення. Неповнолітні особи отримують вакцину фірми Файзер – на даний момент це єдина на території ЄС вакцина, яку дозволено вводити особам віком до 18 років.

У Wrocławі вакцинації підлягає понад 38 тис. підлітків віком від 12 до 17 років. Майже тисяча учнів з вікової групи 17-18 років вже отримала вакцину завдяки спільній акції міста Wrocław та Університетської клінічної лі-

карні. 26 червня на Стадіоні Wrocław буде утворено зону чилаут, поєднану із інформаційними точками – головну роль відіграватиме вакцинація. Молодь та батьки матимуть змогу скористатися консультаціями лікарів

різних спеціальностей – психолога, дієтолога, фізіотерапевта.

Перші 30 осіб, які пройдуть вакцинацію 26 червня на Стадіоні Wrocław, отримають також промоційні пакети Wrocław.

Vaccination for a Good Start to the Holiday

A special point only for adolescent patients, free consultations with doctors of various specialties, prizes and surprises for the vaccinated – Wrocław invites teenagers to a huge vaccination campaign on the Stadium. All of this is a part of the Vaccination for a Good Start to the Holiday. On Saturday 26th June, which is the first day of the holiday, young people aged between 12 and 17 can submit to vaccinations on the Wrocław Stadium. The point will be active from 10:00 a.m. till 5:00 p.m.

How to vaccinate a teenager

The written consent of parents and, in the case of young people aged between 12 and 15, also the presence of parents during vaccination is required. Young people under the age of 18 will be vaccinated with

the Pfizer preparation – the only vaccine approved so far for this age group in the EU.

In Wrocław, there are more than 38,000 teenagers at the age of 12-17. Almost 1,000 students aged 17-18 have already been vaccinated thanks

to the joint campaign of the City of Wrocław and the University Clinical Hospital. On 26th June, a chillout zone with information points devoted particularly to vaccinations will be created on the Wrocław Stadium. Doctors of various specialties – a psychologist, a dietician and

a physiotherapist – will be at the disposal of young people and their parents.

The first 30 persons vaccinated on the Wrocław Stadium on 26th June will also receive promotional packages of Wrocław.

Euro 2020 – gdzie oglądać we Wrocławiu

Mistrzostwa Europy w Piłce Nożnej 2020 (przeniesione na rok 2021 z powodu pandemii) wkraczają w fazę pucharową. Od soboty 26 czerwca ruszają spotkania 1/8 finału. Gdzie w stolicy Dolnego Śląska możesz oglądać mecze w towarzystwie kibiców?

Dobiegła końca faza grupowa Euro 2020. W rywalizacji o tytuł najlepszej drużyny Starego Kontynentu zostało 16 zespołów. W tym gronie, po dwóch spotkaniach, nadal mogli znaleźć się reprezentanci Polski. Podopieczni Paulo Sousy po nieudanym otwarciu turnieju (1:2 ze Słowacją), niespodziewanie wywalczyli remis 1:1 z faworyzowaną Hiszpanią i do pewnego awansu do kolejnej rundy musieli w środę, 23 czerwca, pokonać Szwecję (mecz zakończył się po zamknięciu tego wydania – przyp. red.). Niezależnie od dalszych losów w turnieju biało-czerwonych, wszystkie spotkania mistrzostw można we Wrocławiu i w okolicach oglądać w większym gronie.

Strefa kibica, restauracje, puby, kina

Na esplanadzie Stadionu Wrocław przy wejściu od ul. Królewieckiej mieści się strefa kibica, która zostanie otwarta aż do końca turnieju. Wstęp do niej jest darmowy a kibice, którzy chcą razem przeżywać pił-

Strefa kibica przy Stadionie Wrocław od początku Euro 2020 cieszy się dużym zainteresowaniem

karskie emocje, mogą śledzić zmagania na ekranie 5 x 3 m oraz skorzystać z gastronomii, gdzie można kupić m.in. chłodne napoje.

Podobnie jest w podwrocławskim Kiełczowie przy ul. Leśnej, gdzie gmina Długołęka zorganizowała strefę przy współpracy z Gminnym Ośrodkiem Kultury. – Tworzymy miejsce do miłego spędzania czasu dla całych rodzin. Oczywiście z poszanowaniem obowiązujących zasad

bezpieczeństwa – mówi Wojciech Błoński, wójt gminy Długołęka.

Dla widzów przygotowano trybuny i leżaki. Dodatkowo przed meczami Polaków zaplanowano studia przedmeczowe i konkursy z nagrodami. W ramach strefy można skorzystać z food trucków oferujących m.in. burgery, frytki, pączki oraz piwo.

Mecze Euro 2020 można również śledzić we wrocławskich barach

i restauracjach. Listę lokali prezentujemy obok – można ją także znaleźć na www.wroclaw.pl. Dodatkowo warto samemu sprawdzić, czy lokal w najbliższej okolicy transmittuje rozgrywkę. Spotkania można obejrzeć również w salach kinowych sieci Multikino i Helios.

Finał Euro 2020 zaplanowano 11 lipca 2021 r. na londyńskim Wembley.

Piotr Bera

Kosynierzy z mistrzostwem Polski

Wrocławianie po raz kolejny najlepsi w Polskiej Lidze Lacrosse. O tym sukcesie, wywalczonym po zaciętym finale oraz dalszym rozwoju lacrosse w stolicy Dolnego Śląska, rozmawiamy z trenerem Kosynierów Janem Rydzakiem.

8. tytuł mistrza Polski stał się faktem! Za wami niesamowite spotkanie z AZS Legion Katowice.

Jan Rydzak, grający trener Kosynierów Wrocław: – Bardzo cieszymy się, że po raz kolejny wywalczyliśmy

złote medale, zwłaszcza w kontekście naprawdę wyjątkowego – ze względu na pandemię i nową formułę play-offów – sezonu. Ostatni triumf był po prostu niesamowity: przegrywaliśmy już 0:3, doszliśmy

do remisu 4:4, znów goniliśmy wynik przy 4:6, a skończyliśmy mecz zwyciężając 9:6. Udowodniliśmy, że dla nas niemożliwe nie istnieje.

Wliczając triumf w Pucharze Polski, na arenie krajowej sięgnęliście już po 9 tytułów w 10 sezonach. Wasze sukcesy wpływają na wzrost zainteresowania lacrosse we Wrocławiu?

– Chyba tak, bo całkiem niedawno udało nam się przeprowadzić udaną rekrutację do zespołu seniorskiego, a ponadto posiadamy już trzy grupy juniorskie i mamy nadzieję na otwarcie kolejnej. A podczas meczów licznie dopingują nas kibice.

W jakim kierunku podążają obecnie Kosynierzy Wrocław?

– Wręcz konieczne do dalszego rozwoju jest teraz granie z ekipami spoza Polski. Bardzo chcemy nie tylko uczestniczyć w rozgrywkach zagranicznych, ale i osiągać tam sukcesy. Od wielu lat w belgijskim

Ghent odbywał się turniej będący odpowiednikiem piłkarskiej Ligi Mistrzów. Mamy nadzieję, że jak najszybciej uda się go zorganizować i że pokażemy się tam z jak najlepszej strony.

Jak młodzi adepci lacrosse mogą dołączyć do zespołu?

– Najlepiej napisać, zadzwonić, zgłosić się za pomocą Facebooka – po prostu nawiązać kontakt. Każdy w wieku 9–15 lat może przyjść i spróbować swoich sił. Mamy już trzy grupy treningowe: przy Lotniczej, na Ołtaszynie i na Ołbinie, a niedługo ruszamy z zajęciami na Brochowie. Dodatkowo, w trakcie wakacji znów organizujemy półkolonie lacrosse dla dzieciaków. Chcemy bardzo mocno „zainwestować” w młodzież, tak by za kilka lat móc spokojnie iść na sportową emeryturę i zapewnić Kosynierom kolejne dekady sukcesów.

Rozmawiał Patryk Załączny

Po niezwykle trudnym finale, wrocławianie po raz ósmy mistrzami Polski

Tu obejrzyysz transmisje meczów Euro 2020 we Wrocławiu

- **American Dream Restaurant & SportsBar**, ul. Drukarska 32,
- **Atrakcja Craft Beer Bar**, ul. Bogusławskiego 13,
- **Bar u Beatki**, Rynek 13/14,
- **Bema Cafe Legnicka**, ul. Legnicka 56,
- **Boho Chillout Bar**, ul. Chałupnicza 65a,
- **Breslauer**, Rynek 10,
- **Browar Stu Mostów**, ul. Długosza 2,
- **Browar Wielka Wyspa PUB**, ul. Partyzantów 1/1a,
- **Cafe de France**, Rynek-Ratusz 20-22 /1A,
- **Czeski Raj**, ul. Bogusławskiego 9,
- **Doctors' Bar**, ul. św. Mikołaja 8-11,
- **Dominium S.A.**, ul. Bajana 1,
- **Forma Płynna Beach Bar**, ul. Wyspiańskiego 20,
- **Fuga Mundi Billiards Club&Pub**, pl. Grunwaldzki 12-14,
- **Gaj Chillout Bar**, ul. Świeradowska 77,
- **Gielda Piw**, ul. Wita Stwosza 3,
- **Hala Świebodzki Bar & food court**, plac Orłąt Lwowskich 20B,
- **Klubo-kawiarnia PRL**, Rynek 10,
- **Kombinat**, pl. Solny 6/7,
- **Ogródek Bar Plażowy**, ul. Wałbrzyska,
- **OpatO Vice Beach Bar**, ul. Braci Gierymskich 151,
- **Osada Bar**, ul. Krakowska 180,
- **Parish Gastropub**, ul. św. Antoniego 2/4,
- **PARTY-NICE**, ul. Zwycięska 2,
- **Pizza Store&Cookies**, ul. Pawia 44-48,
- **PORTOFINO**, ul. Zwycięska 45,
- **Prosto Z Mostu Beach Bar**, ul. Pastarska 1e,
- **Pub 12 krok**, ul. Bogusławskiego 11,
- **Pub Cinema Paradiso**, ul. Bogusławskiego 99,
- **Pub Huta**, ul. Bogusławskiego 93,
- **PubPinta Wrocław**, Podwale 83,
- **Pub Ministerstwo Śledzia i Wódki**, Rynek 7,
- **Puro Hotel Wrocław**, ul. Włodkowica 6,
- **Restauracja & Browar Złoty Pies**, Rynek 41,
- **Restauracja Czary Mary** w Hotelu Ibis Styles Wrocław, pl. Konstytucji 3 maja 3,
- **Restauracja FUEGO**, pl. Wolności 10,
- **RUMBAR**, ul. św. Antoniego 24,
- **Rybka i Frytka**, ul. Krakowska 84,
- **Salon bilardowy „La Sezam”**, ul. Kuźnicza 10,
- **Smakowity Kąsek**, ul. Piłsudskiego 104,
- **Stara Odra Beach Bar**, ul. Zawalna 53,
- **Strefa Relaksu Zamek**, plac Świętojański 1,
- **STS 2010**, Szybocowa paw. nr 5a,
- **STS 2036**, Piłsudskiego 110/11u,
- **Szynkarnia**, ul. św. Antoniego 15,
- **The Winners Pub**, ul. Włodkowica 5,
- **Wyszczekany Beach Bar**, ul. Krzywoustego,
- **Wytwórnia**, ul. Bogusławskiego 55,
- **Zakłete Rewiry**, ul. Krakowska 100,
- **Zielony Rower Food&Garden**, ul. Lotnicza 72.

Źródło: www.licencje.tvp.pl

Krzyżówka

Rozwiąż Wrocławską Krzyżówkę i wygraj fantastyczne nagrody!

Zobacz, jak w prosty sposób zdobyć ciekawe nagrody i wiedzę o swoim mieście. Od wygranej dzielą cię tylko trzy kroki i... odrobina szczęścia.

1. Przeczytaj biuletyn

Najszybciej rozwiążą krzyżówkę ci, którzy przeczytają biuletyn, bo wiele odpowiedzi kryje się w naszych artykułach. Hasło, które jest rozwiązaniem krzyżówki, nawiązuje do tematu numeru prezentowanego we wkładce.

2. Rozwiąż i wyślij hasło

Aby wygrać jedną z trzech nagród, wystarczy wysłać hasło z krzyżówki SMS-em pod numer **664 072 606** (koszt jednego SMS-a wg taryfy operatora). W treści należy wpisać numer biuletynu i po kropce prawidłową odpowiedź. W tym tygodniu będzie to „**42.HASŁO**” (słowo „HASŁO” należy zastąpić rozwiązaniem krzyżówki). Na odpowiedzi czekamy do **1 lipca br.** do godziny 20.00.

Trzech zwycięzców wyłonimy zgodnie z regulaminem spośród autorów prawidłowych odpowiedzi najpóźniej do 8 lipca br. i skontaktujemy się z nimi w ciągu trzech dni roboczych z numeru telefonu 71 776 71 00.

Regulamin konkursu dostępny jest na www.wroclaw.pl/biuletyn/#konkurs.

3. Wygraj gadzety

W tym wydaniu do zdobycia są: **bluza i czapeczka z herbem Wrocławia oraz gra planszowa „Tropem wrocławskich krasnali”**.

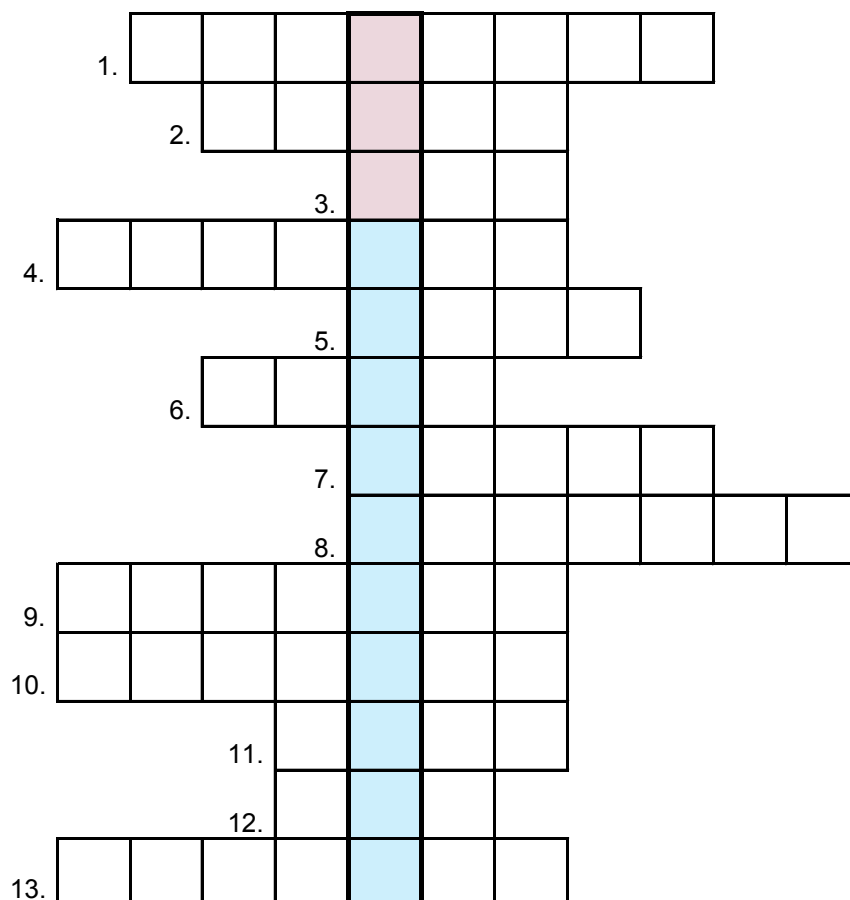
Zwycięzcy z numeru 40 zostaną wyłonieni 25 czerwca. Ze zwycięzcami skontaktujemy się telefonicznie.

MAREK KSIEZAREK

KRZYŻÓWKA NUMERU 42

- Muzeum, w którego skład wchodzi między innymi Muzeum Historyczne i Muzeum Sztuki Mieszczańskiej.
- Miasto, do którego wyjechał pierwszy w historii pociąg z Wrocławia w 1842 r.
- .... świętojańska, najkrótsza w roku.
- Historyczny sposób zakładania miast i wsi związany z wytyczaniem rynku i nadaniem prawa, we Wrocławiu odbył się dwa razy.
- Ściśle określony znak, wywodzący się ze znaków rycerstwa, dziś zazwyczaj mają go miasta czy powiaty.
- ...obronne miasta, poprzedzone fosą.
- Kolor słońca, które jest symbolem jednej z kamienic w Rynku, w której obecnie przechowywany jest rękopis „Pana Tadeusza”.
- Jeden z patronów Wrocławia, dominikanin.
- Księżna wrocławska, żona Henryka Starego, fundatorka klasztoru w Trzebnicy.
- Styl architektoniczny, w którym wybudowano wrocławską katedrę.
- Naczynie, w którym według Biblii została przyniesiona głowa Jana Chrzciciela, patrona wrocławskiej katedry.
- Zwierzę w herbie Wrocławia nawiązujące do okresu czeskiego panowania w mieście.
- Jeden ze sztuków, który jest w nazwie wrocławskiego festiwalu kulinarnego, który odbywa się w czerwcu.

Bezpośrednie zagrożenie zdrowia i życia

Numer ratunkowy: **112**
 Pogotowie Ratunkowe: **999**
 Policja: **997**
 Straż Pożarna: **998**
 Straż Miejska: **986**
 Centrum Powiadomienia Ratunkowego WOPR (nr ratunkowy nad wodą): **601100100**
 Centrum Zarządzania Kryzysowego: **71 770 22 22**

Telefony awaryjne

(bezpłatne, czynne całą dobę)
 Pogotowie energetyczne: **991**
 Pogotowie gazowe: **992**
 Pogotowie ciepłownicze: **993**
 Pogotowie wodno-kanalizacyjne: **994**

Infolinie

Centrum Informacji Turystycznej: **71 344 3111** (pn.-pt. 9.00-19.00)
 Punkt Informacji dla Obcokrajowców: **71 772 49 50** (pn.-pt. 9.00-16.00)
 Wsparcie osób z niepełnosprawnościami: **71 777 89 61** (Biuro Wrocław Bez Barrier, pn.-pt. 7.45-15.45)
 Infolinia Urzędu Miejskiego Wrocławia: **71 777 77 77** (pn.-pt. 8.00-18.00)

Ważne telefony – pozostałe

Zgłoś dym ze spalania odpadów: **986** (całodobowo) lub **71 310 06 46** (pn.-pt. 7.00-14.00)
 Zgłoś chore lub ranne dzikie zwierzę: **71 770 22 22** (całodobowo) lub **71 799 67 00** (pn.-pt. 7.45-15.45)
 Zgłoś niebezpiecznego psa lub kota: **986** (całodobowo) lub **71 362 56 74** (pn., śr., czw., pt 9.00-16.30, wt. 9.00-18.30, sb., nd. 9.00-15.00)
 Zgłoś awarię do ZDiUM: **71 376 00 22, 19501** (całodobowo)
 Centrum Obsługi Klienta MPWiK: **71 34 09 655** (pn.-pt. 8.00-15.00, śr. 8.00-17.00)
 Biuro Obsługi Pasażera MPK: **71 321 72 70/71** (pn.-pt. 7.00-21.00)
 Miejskie Biuro Rzeczy Znalezionej: **71 376 08 96** (pn.-pt. 8.00-14.00, śr. 8.30-16.00)
 Miejski Rzecznik Konsumentów: **71 777 79 02** (pn.-pt. 7.45-15.45)
 Taxi Senior: **794 123 124**
 Telefon Zaufania MOPS: **512 198 939**

➤ Napisz do nas!

REDAKCJA
 pl. Solny 14, 50-062, Wrocław,
www.wroclaw.pl,
 e-mail: biuletyn@araw.pl

Redaktor naczelna
 Ewa Wapłak

Redaktor wydania
 Agata Zięba

DRUK
 AGORA
 ul. Daniszewska 27
 03-230 Warszawa

WYDAWCA
 Gmina Wrocław